

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűsös petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltér petit sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Szervezkedés a harcokra.
- Az aradi függetlenségi párt újjászervező gyűlése.
- Választási előkészületek.
- Aradmegyelek sorsa Amerikában.
- Kinevezték az aradi főispánt.
- A trónörökös próbálkozásai.
- A megfitalodott Mikszáth.
- Egy híres csillagász öngyilkossága.

A rikkancs-haremodor ellen.

Arad, február 21.

A csufnevekkel való parittyázás, a durvaságokkal való ostorpattogtatás után végre láttuk a módját, ahogy férfiaknak és politikusoknak harcolni kell. Ez a haremod Tisza István gróf-nak a nemzeti munkapárt szombati alakuló gyűlésén tartott beszédében nyilatkozott meg.

Tisza István gróf nem szorult, nem is éhes a dicséretre s neki lenne legkevésbé tetsző, ha a szombati beszéd egyes részein, rejtett szépségein külön-külön írának gyönyörködő méltatást. De volt a beszédnek egy része, amelyet érdemes külön keretbe tenni. Azt se Tisza Istvánért, hanem azok kedvéért, akik belőle tanulhatnak s talán azok miatt is, akik az ellenkezője miatt röstelkedhetnek.

A beszédnek az a része ez, amelyben Tisza a koalícióról, politikai ellenfeleiről beszélt. Négy esztendő

alatt ilyen objektivitással, ennyire megbecsülő és konciliáns hangon az ellenfelekről nem szóltak a magyar politikában. Az utcának, a rikkancs-sajtónak hatást kereső frázisait átvették a politikusok s alkalmazták nemcsak a népgyűléseken, nemcsak a subák és bundák között, hanem a parlamentben is. S nemcsak a kicsi politikusok, hanem a nagyok, akiknek megnyilatkozásait a külföld közvéleménye is figyelemmel kísérte s ítélte belőle a magyar államférfiak egyéniségéről, szellemi tartalmáról. S ha nem volt ellenfél, amelynek öblös hangú ócsárlásával népszerűséget lehetett szerezni, visszatértek a multba, s annak véget nem érő lebecsmérlésében gyakorolták a magasabb politikai hivatást.

Olvassa el mindenki újra Tisza beszédének azt a részét, amely a koalícióról szól. Súlyos igazságokat mond a koalíció felől, de anélkül, hogy hazafiságát, tisztá szándékait, jóhiszeműségét rövidíteni akarná. S a tisztelet, amelyet a koalíció politikájának ad, nem üres udvariaság, nem az a tisztelgés, a melyet a mérkőzésre készülő vívók adnak egymásnak; s még kevésbé hasonlítható az olyan ember eljárásához, a ki megsimogat valakit, mielőtt ráütne. Klasszikus példája, mintája ez annak, hogy az ellenfélben is becsülni kell az embert. Az a sors, a mely a koalíciót kísérte

és bukáshoz juttatta, két kézzel kínálja a gunynak, a szatirának, a támadásnak eszközeit a koalíció ellen. Tisza István gróf nem nyult ehhez. A történelmi igazságot megállapító uton rátért a koalíció cselekvésének hibáira, de egy percre se tért le az egyenes utról se a gyanúsításnak, se pedig a jelszavaknak ösvényeire. Az ő beszédéből ez a gondolat szól elénk: senkiről se lehet föltételezni, hogy ne akarna a haza sorsára jót, okosat tenni. Ha ez nem sikerül, ne keressük első sorban az ő hazafiságában a hibát, hanem a tévedésekben, a melyek félrevezették, vagy a körülményekben, a melyek délibáb módjára megtévesztették.

Uj haremod ez, amelynek azonban ki kell szorítani a régít, a bugaci fajtát. Most, amikor a választások előtt állunk, amikor kitörő félben van az elvek országos háboruja, különösen kíváncsok, hogy abból a beszédéből a politikai küzdelemre indulók példát vegyenek. Becsülje meg minden párt az átellenes táborbeliek között is a magyart, akkor a sebek, amelyeket ez a háboru oszt, nem hagynak maradandó fájdalmat maguk után. S ki tudja, talán annál is, hogy erre, vagy arra dől el a háboru, több jelentősége van annak, hogy a politikai tisztességtudás, az elvek háboruinak írásba nem foglalt genfi parancsa, épen maradjon.

A cigányasszony jóslata.

*

Milyen, szinte jelentéktelennek látszó dolgoktól függnek gyakran az egész világra kiható események! Amiket alább elmondunk, a közelmúltban történtek. Lipcsében az Elischer kiadócégnél jelent meg ez a munka (Egy császári pár életéből. A pétervári udvarból. Irta Braszit Syndacow), amelyben jellemző, érdekes adatok vannak II. Miklós cár életéből.

Az ismeretes, hogy a cár megtámadott idegzete hajlik a spiritizmus felé. A cári udvarban akárhány kétes alaknak van nagy hatalma és befolyása csak azért, mert a gyenge akaratu cárral mindenféle hókusz-pókuszokkal, egyszerű szemfényvesztő komédiákkal sikerült a szellemek létezését elhitetniük. Hogy a cár mennyire befolyásolható, a következő eset mutatja, amelynek hatását az egész világ megérezte.

A cár mult évben Livádiában volt és nagy udvari vadászatot rendezett. Ha a minden oroszok eárja vadászni megy, ez nem oly egyszerű dolog. Az egész vadászterületet már napokkal előbb átutatják, egy bokor, egy fa, egy kis cserje nem marad megvizsgálás nélkül, a titkos rendőrök beszángatják az egész környéket, minden legkevésbé gyanús embert lefognak, becsuknak és a vadászterületre nem bocsátanak senkit, csak olyant, akinek a rendőrség

aznapra passzust állított ki. A vadászat napján debpergés, trombitaharsogás közi felvonulnak az ezredek, mintha csak hadgyakorlat volna és a vadászterületet elzárják. Előbb azonban még egyszer átvizsgálják a területet. Ha minden rendben van, akkor jelentést tesznek a cárnak, aki megjelénik kíséretével, a melynek minden egyes tagját a titkos rendőrök jól megnézik. Ha valakit nem ismernek, rögtön igazolásra szólítják. A hajtók, a feyvervívók s mind a legmegbízhatóbb emberek közül választatnak és ezek is állandóan megfigyeltetnek. A vadászszemélyzet jórésze ugyanis vadászruhába öltöztetett titkos rendőr.

A cár azonban még így sem érzi magát biztonságban, sápadtan, összeszorított ajakkal ül szánján, akárhányszor rémülten rezzen össze, mert minden bokor mögött egy egy merénylőt lát.

A mult évi vadászatokat is ily gondos vizsgálat előzte meg. Mégis megtörtént, hogy az erdőben egy idegen alakra bukkantak. A vadászat már megkezdődött, a cár megjelent, midőn nem messze az uralkodótól szanvedélyes szavak, durva szitkok hallatszottak, közbe-közbe egy asszony rikácsoló szava. A titkosrendőrök odarohantak, a cár megdöbbsent, megfordult és kocsijához akart sielni. De meggondolta magát, mert látta, hogy a zavar oka egy öreg asszony, akit a katonák bajánál fogva hurcolnak tova.

A cár paraucsa, színe elé vezetik az asszonyt.

— Hogy jöttél ide? Mit akarsz itt? — kérdezte a cár és lesújtó tekintet vetett a titkosrendőrség fejére, Gerasimowra.

A cigányasszony leborult a cár elé és könyörögve kérte, hagyják őt szabadon, nem akart ő semmi rosszat, véletlenül tévedt a titkos területre, tizenkét gyermeke hal éhen, ha neki valami baja történik. Ő csak csodafüveteket keresett, amelyek Livadia környékén bőven teremnek.

A cár figyelni kezdett.

— Minek neked az?

— Meggyógyítom nedvükkel a betegeket. Ebből élek, s a kézből jövődöt mondok. Amit én megjósolok, az beteljesedik.

A cár rövid habozás után odanyújtotta kezét az asszonynak.

— Hadd halljam tehát az én jövőmet! Beszélj!

A cigányasszony előbb megcsókolta a cár kezét, aztán hosszú ideig, figyelemesen nézte a kéz vonalait. Bizar kép volt. A fenséges erdő közepén, fényes öltözött vadászok, csillogó fegyverzetű katonák által vont körben az ország hatalmaságai előtt a milliók ura, a cár és egy rongyos, véa cigányasszony.

Az asszony nagyokora így szólt:

— Átjarkal Hosszu életű leszel. Ellenségeid nem fognak diada maskodni feletted, de őrizkoded kell mindenféle kalandról és hábo-

Szervezkedés a harcokra.

Bánffy báró beszámolója.

Távirati tudósítás.

Arad, február 21.

A szombati pártalakuló nagygyűlés után a vidék is hozzá fogott az új párt szervezéséhez. Egymás után alakulnak meg a helyi párt szervezetek és ezzel egyidejűleg megindultak a függetlenségi pártok fújjászervezésére irányuló munkák is.

A politikai eseményeknek egyik legnevezetesebb momentuma Bánffy báró szegedi beszámolója, ma pedig az új főispánok kinevezésének első csoportját adták ki a sajtónak. A választási mozgalmak is széles keretben indultak meg.

Mai híreink ezek:

A munkapárt szervezkedése.

A Khuen-párt alakuló gyűléséből kiküldött szervező bizottság vasárnap este hét órakor a Nemzeti Társaskör titkári helyiségében tartotta első ülését. Ezen az ülésen, melyen Csáky Albin gróf elnökölt, a szervező bizottság megalakult. Az értekezlet másfél óráig tartott. A napirenden levő kérdéseket nem tárgyalták le. A vasárnap esti értekezleten a szervező bizottságnak majdnem valamennyi tagja, köztük Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és a kabinet minden tagja is megjelent. A szervező bizottság egy óráig tartó ülésében általánosan tárgyalta az új párt szervezésének kérdéseit és elhatározta, hogy a szervezési módokat kidolgozására szűkebb bizottságot küld ki.

A Nemzeti Társaskör helyiségei vasárnap este is zsúfolásig megteltek. A volt alkotmány-pártból a nemzeti munkapártba belépett képviselők csaknem teljes számban megjelentek. Az est folyamán megjelent több vidéki politikai vezérférfi, hogy a kerületi pártok szervezése iránt a központtal érintkezésbe lépjen. Hosszasan időzött a Társaskörben Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök is, aki Tisza István gróffal sokáig tanácskozott, továbbá a kabinet valamennyi tagja. A szervező bizottság ülése után a miniszterek még hosszabb ideig maradtak a tagok körében.

rutól, mert ez vást, pusztulást hozhat rád. Egy jó szellem örökösödik feletted, az földöntuli hatalmat ad neked és az majd megmutatja a jövőt.

Es a jelenet nagy benyomást tett a cárra. Hiszen akkor éppen nagyon is háborús volt a hangulat; a Balkánon a szerbek ugyancsak fészkelődtek és Ausztria-Magyarország annexálta Bosznia Hercegovinát.

A cár másnap már a kastélyába parancsolta a cigányasszonyt gyermekeivel együtt és a naptól fogva a spiritiszta szeanszok gyakoriabbak lettek. A médium a cigányasszony volt, a ki csakhamar megidézte a „jó szellemet is, aki a cárnak földöntuli hatalmat ad.” Ez nem volt más, mint II. Sándor, II. Miklós nagyatyja. Es bármily hihetetlennek tetszik, tény az, hogy a cár akárhányszor, mielőtt egy és más fontos politikai kérdésben döntött, megidézte II. Sándor cár szellemét és úgy tett, amint az mondotta.

Két párt állt szemben egymással az orosz udvarnál. Az egyik — Iswolski volt a vezére — azt vitatta, hogy Oroszország sem pénzügyileg, sem a katonai felszerelését illetőleg nincs abban a helyzetben, hogy a szerbek által felidézett háborúban részt vegyen. A másik párt, élén az angolok által befolyásolt Tscharikow-val, Oroszország beleavatkozását sürgette. A cár nem tudott határozni; a helyzet mindig élesebb lett; Szerbia magaviseletét Orosz-

Ferenczy Árpád egyetemi magántanár Kossuth Ferenchez ma levelet intézett, amelyben bejelenti, hogy mint kultag kilép a Kossuth-pártból és a nemzeti munkapártba csatlakozik.

Élet a Nemzeti Társaskörben.

A Nemzeti Társaskörben ma este is igen élénk volt az élet. A tagok nagy meglepéssel vették tudomásul a főispáni kinevezéseket. Ma jelent meg először a klubban Zichy János gróf, akit ép úgy, mint Hentz Károlyt, melegséggel fogadtak. A klubtagok száma ma ismét tömegesen szaporodott. Ma lépett be az új pártba Vörös László, volt miniszter is.

A románok és a — kormány.

A román képviselők és a románság parlamenten kívüli vezérmemberei szombaton és vasárnap Budapesten konferenciát tartottak, melyen a kormányhoz való viszonyukkal és a választások előkészítésével foglalkoztak. A konferencián konstatálták, hogy az új kormány jóakaró magatartást tanúsít a nemzetiségekkel szemben, másrészt a konferencián az a vélemény domborodott ki, hogy a románoknak különösebb óhajaik nincsenek, hanem csak azt kívánják, hogy velük szemben is tartsák be a törvényeket és ne bántsák nyelvüket, egyházukat és kultúrájukat.

Egy hírlapíró beszélgetést folytatott Vajda Sándor országgyűlési képviselővel, aki a nemzetiségi párt magatartását illetőleg ezeket mondotta:

— Nem lépünk be a nemzeti munkapártba. Se magunknak, se a kormánynak nem tennénk szolgálatot, ha csatlakoznánk a kormány pártjához. De ha a kormány velünk szemben majd jóakaró magatartást tanúsít, úgy szívesen támogatjuk szavazatainkkal. A Babes féle „méréselt román” pártalakításnak nincsenek kilátásai. A román képviselők csak román nemzeti politikát követhetnek, de intranszigenz magatartásuk idővel mérséklődhetik, ha a kormány a nemzetiségeket nem nyomja el, mint azt a koalíció tette.

Éjjel jelentik: A román nemzeti párt központi végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott, melyről a következő kommunikét adták ki:

A végrehajtó bizottság helyeslőleg vette tudomásul az országgyűlési nemzetiségi klub te-

szág magatartásától tető függővé. De a cár nem tudott dönteni. Iswolsky, Tscharikow, Stolypin, a vezérkar, a hadügyminiszter részvételével folytak a tanácskozások, a cár összeroskadva, sápadtan hallgatta a vitát, de nem tudott határozni. Hirtelen fölugrott a cár, hívatta Fredricks et, bizalmasát és megparancsolta, hogy készítsen elő egy szeanszt.

A szellem-ülés csakhamar együtt volt. A médium a cigányasszony volt, aki megidézte II. Sándor szellemét. Ez megjelent.

A cár reszketve szólt hozzá.

— Nagyatyám, szabadítóm szelleme, mondd meg ebben a komoly pillanatban, mit tegyek?

A cár szelleme így válaszolt:

— Csak nem akarsz, hogy Oroszország ismét érezze a hálátlan balkán népek rut hálátlanságát.

Ez döntött. Tscharikow megbukott. Iswolsky megmaradt, a háborús párt leszerelt, üzenet ment Belgrádba, hogy tanácsos lesz Ausztria-Magyarországnak engedni a békében maradásra, mert Oroszország nem támogatja.

Képtelenségnek látszik, de igaz, hogy az egész kontinenst a múlt évben egy cigányasszony együgyű komédiája mentette meg a bonyedalmaktól, egy rettenetes háború minden iszonyától.

vékenységét és különösen helyeselte Mihály Tivadar dr. klubelnök jelentését a jelenlegi politikai helyzetből kifolyólag kifejtett ténykedéseiről. A bizottság méltányolva a jelenlegi politikai helyzetnek azon körülményből eredő nehézségét, hogy az állami intézményeknek demokratikus irányban való fejlesztésére irányuló törekvések nem várt akadályokba látszanak ütközni, határozottan kimondja, hogy a demokratikus politikai elvek győzelemre vitele céljából a legerélyesebb küzdelmet indítja meg, szemmel tartva azon más politikai faktorok ténykedéseit, melyek ugyanazon demokratikus irányzat szolgálatában állanak. A bizottság hangsúlyozta a román nép teljes szolidaritásának szükségét, amelyet azon néhány haszonleső ténykedése meg nem zavarhat: akik a román nép nagy érdekeinek figyelmen kívül hagyásával eme döntő fontosságú napokban alattomos tárgyalásokba bocsátkoztak pártunkon kívül álló politikai személyiségekkel. Ezért leghatározottabban elítéli azon személyek eljárását, akik meghatalmazás nélkül fellépnek, saját felelősségükre felkínálkoznak és ezáltal az ügynek ártalmára szolgáló zavarokat okoznak. A végrehajtó bizottság a képviselőház külsőben levő feloszlására való tekintettel, a nemzeti választói konferenciának Nagyszombatba leendő összehívását határozta el. Ezen konferencia előkészítésére, valamint a közelgő választások teendőinek intézésére tiztagu bizottságot küld ki, mely haladéktalanul megkezd működését. A bizottság végül elhatározta, hogy a választói küzdelemben mindazon kerületekben részt vesz, amelyekben románok laknak és megbízza a klub elnökét, hogy a választói küzdelem sikerének előkészítése céljából a megkezdett tárgyalásokat folytassa.

A vidéki mozgalmak.

Temesvárról jelentik: Temes megye és Temesvár város közéleti előkelőségeiből mintegy 50-en, ma délután Ambrózy Gyula báró elnökletével ülést tartottak. Pescha Miklós és Heinrich Antal orsz. képviselők, majd Telbisz Imre, Plausich Mátyás közjegyzők és Ambrózy Béla báró kamarás telazolálásai után az értekezlet kimondotta, hogy megalakítják a nemzeti munkapártot és a szervezés munkálataira bizottságot választottak. Az értekezletről Khuen-Héderváry Károly grófot és Tisza István grófot táviratilag üdvözlötték és felkérték, hogy a március elején tartandó alakuló nagygyűlésre jöjjenek el Temesvárra.

Liebling temesmegyei község választópolgársága Valkó Károly állatorvos egybehívására tegnap mintegy 2000 választó részvételével népgyűlést tartott. Valkó Károly ismertette a jelen politikai helyzetet és részletesen ismertette a nemzeti munkapárt programját. Majd Harsányi jegyző vázolta a viszonyokat és állásfoglalásra szólította fel a választókat. A népgyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a nemzeti munkapárt programját elfogadja és megalakította a helyi nemzeti munkapártot és 38 tagu végrehajtó bizottságot választott. A gyűlésről üdvözlötték táviratilag a miniszterelnököt és Tisza István grófot és bejelentették az országos nemzeti munkapártba való belépést.

Nyíregyházáról jelentik: Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának állandó választmánya ma elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, tiltsák meg a főszolgabíróknak, illetve a községi előjáróknak, hogy az önként jelentkező ujonek részére belépőleveleket állítsanak ki és megparancsolja, hogy az önként befizetett adókat letétként kezeljék. Továbbá javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a főispánnak lakást ne adjanak és a vármegyén levő főispáni lakást adják bérbe.

Pozsonymegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén a kormányt kinevező leiratot egyszerűen tudomásul vette és napirendre tért fölötte.

Kolozsvár város törvényhatósága nagy vita után elfogadta Apáthy István indítványát 35 szavazattal 33 ellen, amely szerint a kormány iránt bizalommal nem viseltetnek, azt nem támogatják és szükség esetén igénybe veszik az 1907-es közigazgatási törvény jogvédelmét.

Bánffy beszámolója.

Szegeden Bánffy Dezső báró vasárnap délután 4 órakor mondotta el beszámoló beszédét a szegedi Tisza-szálló nagytermében nagy-számu választópolgár előtt. Bánffy Dezső báró beszámolójában többek között a következőket mondotta:

— A közel négy éven át tartó kormányzat a mindenáron hatalmon maradás nehéz küzdelmének bizonyult és nem is volt egyébre alkalmas, mint hogy kiábrándítsa a nemzetet a jövője iránt táplált illúziókból és álmokból. Most új helyzet előtt állunk, de ennek, a nemzeti munkapárt támogatása mellett álló kormánynak sem sikerében, sem vállalkozásának alkotmányosságában nem bízom. Nem voltam jelen a tegnapi zászlóbontáson és így csak részben ismerem a programjukat, melynek pontjai közt sok olyan van, amit szívesen tennék magamévá. De nékik e program csak eszköz arra, hogy a nemzet figyelmét eltereljék és azt jogairól való lemondásra bírják. A nemzet és a király közti bizalmatlanságnak meg kell szűnni, az ellentéteknek ki kell egyenlítetté válniuk. De ezt úgy elérni nem lehet, hogy a nemzet az ellentétek kiegyenlítését és a félreértések megszüntetését azáltal hozza létre, hogy törvénnyel biztosított jogairól érdekei is jövőre további feláldozásával lemondjon. Ha, mint hárdezt a szerbi, az új nemzeti munkapárt vállalkozása sikerül és fájdalom, ezt nem tartom lehetetlennek, attól tartok, hogy a cél érdekében alkalmazandó eszközök legtöbbje a dinasztikus érdekeket és a királyi glóriát veszélyeztetik. Nem lehet a dinasztia, sőt még Ausztria érdeke sem, hogy egy reményeiben, óhajtaiban leteremtett magyar nemzet, magyar állam, mint erejében megfegyverkezett, reményeiben kihalt ballaszt terhelje a nagyhatalmi törekvéseket.

Bánffy azután az önálló bank szükségességét hangoztatta, majd ezt mondta:

Az elavult választói törvényt feltétlenül módosítjuk és pedig az általánosság elveinek megfelelően, nem ütve az elven semmiféle házágokat: semmi osztály, vagy másnemű érdek azt meg nem akadályozhatja, egyedül arra kell ügyelnünk az elvi szempontoknál, hogy a magyar nemzeti állam kiépítésének útjába gátat ne állíthassanak. Ez a nézetem és ismételt hangulatom, hogy elfogadom az általános választói jognak titkosan és községenként való gyakorlását is. De az új kormány a választói reformot egyszerűen kihagyja programjából és a kedden megjelent felhívásból az erre vonatkozó rész hiányzik.

Bánffy báró beszédét azzal fejezi be, hogy kétségtelenül új magyar államot kell teremteni munkával és kitartással.

Vádindítvány a kormány ellen?

Budapesti tudósítónk jelenti: A Justh-pártban mozgalom indult meg, hogy a Ház legközelebbi ülésén indítványt terjesszenek elő a *Khuen-kormány vád alá helyezésére* nézve. Az akció élén *Kmetz Károly* egyetemi tanár áll. A vád alá helyezési indítvány okául a boszniai alkotmánynak rendeleti uton való kihirdetését hozzák fel, mely a magyar alkotmányt sérti és a képviselőház tiltó határozatába ütközik.

A demokraták szervezkedése.

Budapesti tudósítónk jelenti: *Vázsonyi Vilmos* orsz. képviselő lakásán értekező volt, amelyen a választási mozgalommal foglalkoztak, szemben a március 19-ikére hirdetett nagy

értekezlettel. Ezt ugyanis a birtokos és nagytőkés osztály vezetői hívták össze, hogy állást foglaljanak az általános választói jog ellen. A demokraták a konferencián elhatározták, hogy e mozgalom ellen sürgősen életbe lép-
tetik a választói jog ligáját. Ezzel a mozgalommal a szociáldemokrata párt vezetősége is összeköttetésben áll.

A néppárt nem csatlakozik.

Beniczky Ödön orsz. képviselő, az országos néppárt jegyzője, a következők közlésére kéri a t. Szerkesztőségeket:

Néhány lapnak közlése szerint *Rakovszky István*, a képviselőház alelnöke, az országgyűlési néppárt kötelékéből kilépni és a kormány-párthoz csatlakozni szándékozik. Hasonló híreket terjesztenek a néppártnak még több tagjáról is. E hírekkel szemben fel vagyunk hatalmazva annak a leghatározottabb kijelentésére, hogy sem *Rakovszky István*, az országgyűlési néppárt alelnöke, sem pedig más tagja a pártnak sem a párthól kilépni, sem máshova csatlakozni nem kívánczik. A néppárt bomlásáról alaptalanul és célzatosan terjesztett hírek oly forrásból származnak, mely immár hetek óta rendszeresen látja el a közvéleményt az országgyűlési néppárt ellen kihelyezett rágalmakkal. E híresztelések egyáltalán nem tarthatnak számat arra, hogy bárki is azokat komolyan vegye.

A bosnyák alkotmány kihirdetése. *Szerajevóból* táv.: Az ünnepiesen feldíszített kormányzói palota dísztermében ma délután hirdették ki ünnepiesen a polgári és katonai hatóságok fejei, a papság, a városi képviselő, az itteni testületek képviselői, valamint a különböző felekezeti előkelőségek jelenlétében az ő felsége által *Bosznia* és *Hercegovina* adott alkotmányt. Ez alkalomból a város zászlódiszt öltött, a kormányzósági palota előtt az első boszniai és hercegovinai gyalogezred 3 zászlóalja zenével foglalt állást. A midőn *Varesanin* gyalogsági tábornok, tartományi főnök *Benkó* báró polgári adlatus. az összes osztályfőnökök és kíséretének társaságában a teremben megjelent, lelkes zsvió-kiáltásokkal fogadták. *Varesanin* tábornok fellepett az emelvényre és beszédet intézett a jelenlevőkhöz, majd felolvasta az alkotmánytörvények szentesítésére vonatkozó uralkodói kéziratokat, végül pedig ő felségét éltette. Egyidejűleg a diszszázad díszlővéseket tett, a zenekar pedig a *Gotterhaltet* játszotta. Ugyanakkor a sárga erődön 21 ágyulövés dördült el. Az ünnepély igen méltóságteljes volt és általánosságban emelkedett hangulat uralkodott. Az alkotmánytörvényeket ma *Mosztarban*, valamint az ország többi helyein a kerületi és járási előjárók szintén kihirdették.

A hivatalos *Budapesti Közlöny* holnap számában fogja közölni „az alkotmányos berendezésre vonatkozó jogszabályokat.” Ez alkalomból felhivatalosan azt a magyarázatot adják, hogy az alkotmányjogi szabályok nem változtatnak azon a viszonyon, melybe a két tartomány Magyarországgal és Ausztriával áll és így ezek életbe lépéséhez elegendő volt a két kormány jóváhagyása. Maga az anekszio törvényhozási jóváhagyást igényel, s e jóváhagyás megadására — ugymond a felhivatalos — a magyar országgyűlésnek már az

előbbi kormány is alkalmat akart nyújtani, midőn az erre vonatkozó törvényjavaslatot 1913-ban benyújtotta.

Aerenthal utazása. Bécsből táviratozzák: *Aerenthal* gróf közös külügyminiszter három nap tartózkodásra Berlinbe utazott. A külügyminiszter külpolitikai kérdésekre nézve fog tárgyalni *Bethmann* Hollveg német birodalmi kancellárral.

Az aradi függetlenségi párt ujjászervező gyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 31.

Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta meg az aradi függetlenségi párt ujjászervező közgyűlést a Vas-szálló nagytermében. Nagy Kálmán nyitotta meg a közgyűlést, s hangoztatta, hogy a szervezkedés szükséges; de szükséges az is, hogy a két függetlenségi frakció egy táborban küzdjön. Az erre kiküldött szervező bizottság elvégezte munkáját és a munka elvégzésében tisztán a függetlenségi elvek érvényesítését tartotta szem előtt. A munkából minden személyes momentum ki van zárva. Hogy a szervező bizottság elvállalt kötelességének miként tett eleget, arról a jegyzőkönyvek fognak beszámolni, a melynek felolvasására felkéri *Schwarz Zsigmond*.

A szervező-bizottsági jegyzőkönyvek elmondják annak pragmatikus történetét, hogy miként jött létre a mostani közgyűlés. *Schwarz Zsigmond* felolvassa, hogy a szervező-bizottság február 2-án, 10-én és 13-án foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy vajjon a politikai helyzet megváltozása és a közelgő választásokra való tekintettel, miként vegye fel egységesen a függetlenségi polgárság a küzdelmet.

Elmondja a már ismert tényeket, hogy *Müller Károly* felhívta a pártértekezletek egybehívására, de az elnök válasza nélkül hagyta a felhívást. A szervező-bizottság ennelfogva falragaszokban maga hívta meg a polgárságot a mai közgyűlésre, de ezt indokoltá teszi *Müller Károlynak* a lapokban megjelent egyilatkozata és a szervező-bizottság felszólításával szemben tanúsított magatartása. A szervező-bizottság elhatározta, hogy tisztikart ajánl a közgyűlésnek a párt vezetésére, még pedig oly módon, hogy ennek a tisztikarnak mandátuma 1913. március 15-ig tart és a tisztikar minden év március 15-én közgyűlést lesz köteles tartani. Végül beszámol, hogy a város néhány lelkes híve önkéntes adománnyal hozzájárult az előkészítő munkálatok költségeihez.

A közgyűlés helyesléssel vette tudomásul a jelentést. Néma esőnd volt, amidőn a jegyzőkönyv *Müller Károly* magatartásáról számolt be.

Ezután áttértek a párt végrehajtó-bizottságának megválasztására. Nagy Kálmán tett ajánlatot az elnök személyére vonatkozólag. Azt mondotta, hogy kipróbált harcosa a pártnak *Viezer Lajos*, aki teljesen összhangban van a függetlenségi párt egész törekvésével s maga is azt vallja, hogy Aradon a függetlenségi eszmékért egy táborban kell küzdeni. Csakis olyan elnököt válasszunk, aki az általános titkos egyenlő választói jog követelésében velünk teljesen egyet ért.

Egy hang: Műleket válasszunk meg.

Nagy Kálmán: Műlek beteg ember és levelet intézett a szervező bizottsághoz, melyben kéri, tekintettel egészségi állapotára, hagyják meg a közkezonak soraiban.

A közgyűlés ezután Vizez Lajost közfelkiáltással egyhangulag a párt elnökévé választotta meg. Az elnökért küldöttség ment és amikor belépett a terembe, éljenzéssel fogadták.

Nagy Kálmán néhány szóval üdvözölte Vizez Lajost, aki megköszönte a kitűnő bizalmat. Abban a reményben fogadja el a vezetéset, hogy a párt végrehajtó bizottsága őt továbbra is támogatni fogja. Részletes programot nem ad, mert az ő elvei ugyanazok, mint a párt elvei. Híve az 1848-iki törvényeknek, kiterjesztve az általános egyenlő választási joggal.

A közgyűlés ezután megválasztotta a végrehajtó bizottságot, melynek tagjai lettek:

Elnök: Vizez Lajos. Társelnökök: Múlek Lajos dr., Steigerwald Alajos, Nagy Kálmán. Keppich Jakab dr., Schwarcz Jenő dr. Alelnökök: Magyar Ferenc, Domonkos Lajos, Millig József, Hönig Ottó, Nikolics Döme, Mittner József, Stark Sándor. Jegyzők: Éles Béla dr., Somló Ármán dr., Lits Antal, Zima Tibor, Tenner A. Pál, Sugár Jenő dr. Ügyészek: Priegl István dr., Avarffy Ferenc. Pénztárnokok: Szántay Béla, Klein Ignác. Ellenőr: Tumó Lajos. Titkár, iroda-vezető: Schwarcz Zsigmond. Tagok: Avarffy Géza, Barabás Béla dr., Balogh Dávid, Bártlenszky József, Dáni János, Endes Dániel, Faragó Béla, Ferch Ödön, Hoffmann Antal, Keresztes Gyula dr., Kosztka Emil, Kovács Vince, Meisztróvich János, Maresch Gyula, Nikolics Sándor, Millig Mátyás, Rothmüller Ferenc, Sebessy Ferenc, Szalay Arnold dr., Tárov József, Velosov Géza dr., Heintz Nándor dr.

A megfiatalodott Mikszáth

Újra a régi fészekben.

— Fővárosi levél. —

Ahonnán négy évvel ezelőtt busan, szárnyaszegetten vándoroltak ki az utolsó kormánypártiak, a Nemzeti Társaskör nagy termei ismét tele vannak élettel. Megjelent Khuen-Héderváry gróf, előtte a vörös-libériás, szolgál, aki méltóságos léptekkel, kezében portöröronggyal, végig járta a termeket, letörölte a megüledett port s szétrombolta a spárgavastagságu pókhálót. Mikor mindezzel elkészült, belépett a miniszterelnök. Utána nagy csapatokban a hivek. És ezzel megkezdődött ismét az öreg falak között az ugynevezett pezsgő élet.

De a diadal nem volt teljes. Már sokan jártak fel esténként, a bizalmasok körülültek a minisztereket, temperamentumosan röpködtek ide-oda a politikai jelszavak, csattogtak a kártyalapok a zöld posztón, de a karosszék, a Tisza Kálmán nagy, olajfestményü arcképe alatt, árván és szomorúan állott. Az alkotmánypárt feloszlására volt szükség, hogy a régi élet, a régi, kedves, anekdotás hangulat visszatérjen az öreg Lloyd-termekbe. Hogy visszahozhassa magával ezt a hangulatot, ennek megteremtője, megőrzője és letéteményese: Mikszáth Kálmán.

Átköltözött most ő is, a nagy palóc, az örökké tréfás, mosolygós Mikszáth Kálmán. Ha talán a Társaskör ujdonsült tagjai nem is, de egynéhányan a régiok, az öreg kormánytámogatók közül megéreztek, hogy most, mikor Mikszáth, hosszú idők múltán, megint ott ül szivarozgatva a Tisza Kálmán képe alatt, most valami szép, meleg hangulat rezgett vissza a multból. Egynéhány öreg bácsinak talán melege lett a szíve körül, talán maguk se tudták, hogy mit éreznek, de körülbelül olyasfélé, hogy: „megint együtt vagyunk.”

Talán maga Mikszáth Kálmán is tudja ezt. Mert, míg az alkotmánypárt tagja volt, összesen háromszor jelent meg klubtársai között és most — csodák csodája — ismét minden este felsétál a Társaskörbe, ahol vigan cseveg, kártyázik, anekdotákat mond, sőt néha érdeklődik is egy kicsit a politika iránt. És ezért az utóbbiért nem szabad megmosolyogni a nagy elbeszélőt. Mert írókból

még sohasem váltak jó politikusok és Mikszáth Kálmántól a hivatásos politikusok nem is várnak politikát.

Szeretettel veszik körül az öreg Mikszáthot, lesik a szavát, mintha boldog, elmúlt, szabadelvűpárti korszakok kedves visszhangja lenne. És Mikszáth jókedvűen kötekedik. A szeme csillog, pajkosan csip egyet-egyet a barátain, de a minisztereket se kiméli. Ha beszéd közben néha elgondolkodik, talán az jut az eszébe: milyen kár, hogy már nincsenek itt az egészen régiok és milyen kár, hogy nem lehet olyan tarokkot játszani, mint akkor, amikor Tisza Kálmán meg Jókai Mór csapkodták a kártyákat az öreg játékszoba sarokasztalánál...

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A „Tavaszi Vásár” Aradon. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete öt év óta, minden év április havában ugynevezett „Tavaszi Vásár”-t rendez. Az elsőt 1906-ban tartotta. A „Tavaszi Vásár” intézősége, élén Láncey Leó főrendiházi taggal, mindent elkövet, hogy a vidéki iparosoknak és kereskedőknek minél nagyobb zömét bevonja a „Tavaszi Vásár” keretébe. Elvégett az ügyvezetőség tagjai bejárják az ország nagyobb kereskedelmi és ipari gócepontjait. A „Tavaszi Vásár” aradi végrehajtó-bizottsága e hó 20-án, vasárnap alakult meg az aradi Kereskedelmi és Iparkamara székházának dísztermében. A hatalmas terem zsufolásig megtöltötte kereskedők és iparosok előtt Kristyó János, a Kamara elnöke mondott megnyitó beszédet. Majd bemutatta tittkusi Szénásy Béla budapesti gyárost, aki tulajdonképpen megteremtője ennek a fontos intézménynek. Szénásy Béla rövid üdvözlő beszéde után távrcsi Fischer Emil gyáros és nagykereskedő tartott a „Tavaszi Vásár”-ról általános figyelemmel közt érdekes előadást. Azután megválasztották a „Tavaszi Vásár” aradi bizottságát. Titkárrá Varjassy Lajos dr., helyettesévé Zima Tibor választották, akikről egyszersmind a „Tavaszi Vásár”-ra vonatkozó minden felvilágosítás megszerezhető.

(*) Munkásképzés. Az Országos Magyar Iskola Egyesület munkásképző intézménye vasárnap tartotta a Weitzer János-utcai polgári fiúiskolában a tizenkettedik előadását. Az előadáson megjelent nagyszámu közönség figyelemmel hallgatta Szabó Ernő dr.-nak az irodalmi forradalomról tartott érdekes előadását. Kiváló érzékkel ismertette a szépirodalom irányait, történetét s méltatta, szemelvényeket olvasott fel Ady Endre és követői műveiből. A közönség többször szakította félbe tetszésnyilvánításával az előadót, végül zajos tapsal fejezte ki háláját.

(*) Az Autonóm Katolikus Kör felolvasása. Vasárnap délután négy órakor tartotta negyedik társadalmi előadását a Béla-téri fiúiskolában az aradi Autonóm Katolikus Kör nagyszámu hallgatóság előtt. Az első előadó Becker Vendel világi hittanár volt, ki a gyermeknevelésről tartott értekezésében példákkal igazolta, hogy a szülők mai nevelési rendszerében különösen a becserzés az, amely a hazugságra, lopásra s erköcstelenségre neveli a gyermeket. A hallgatóság tapsal honorálta az előadást. A második előadó Németh Zsigmond csevegő főmérnök volt. A magyar iparpártolárról tartott nagyszabásu előadást és statisztikai adatokkal meggyőzően bizonyította be azokat a magyar ipart megrontó és gyöngítő szörnyűségeket és elveket, melyeknek az egész magyarság rabja. A kitűnő előadást zajosan megjelenezték. Az előadás végeztével Sándor Imre és Pogonyi Sándor adtak elő egy ének-duettet.

(*) Új gazdakör. Az Arad-gőji gazdák látva minden téren a rohamos fejlődést, szükségesnek találták saját jól felfogott érdekükben is a tömörülést s e célból folyó hó 20-án az arad-gőji áll. elemi népiskolában tanácskozássra gyűltek egybe. A zsufolásig megtelt teremben először Nádrai György, állami elemi iskolai igazgató abbéli óhajának adott kifejezést, hogy az arad-gőji gazdák egy olvasókört alakítsanak. Ipolyi Keller Iván a vármegyei gazdasági egyesület nevében üdvözlő a jelenlevőket s többoldalulag megvilágítva a gazdák tömörülésének szükségességét, kéri gazdátársait a gazdasági

egyesületbe való belépésre. Az előadás hatása alatt 56 kisgazda jelentkezett az egyesületbe való felvételre, s elhatározták, hogy az egyesülettel kapcsolatosan gazdakört alakítsanak.

Végtelen harc a Haverda-ügy körül.

A védő urak és a sajtó.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Irtunk arról, hogy a budapesti ügyvédi kamara Lengyel Zoltánt és védő társait igazolásra szólította föl a Haverda Mariskának rendezett ováció miatt. Lengyel Zoltán így igazolja magát:

— Kijelentem, hogy a Haverda-féle bűnpör befejezése után történetekre vonatkozó összes hírlapi közlések, melyek engem olyan színben tüntettek volna föl, mintha föltűnést keltő, botrányos, vagy az ügyvédség tekintélyével össze nem férő viselkedést tanúsítottam volna, a valósággal ellenkeznek. Különösen valótlan az, mintha én, vagy más Szegeden bankettet rendeztünk volna, fölköszöntőket mondtunk volna, pezsgőztünk volna, Haverda Máriának csokrot csináltattam, vagy erre valakit fölhalmoztam volna, ugyszintén valótlan az is, mintha én a budapesti pályaudvaron csokorral a kezembe szálltam volna ki, Haverda Máriával karonfogva mentem volna, egy mellékhelyiségbe menekültem stb. A harmadrendű vádlott védelmét nevének könyörgésére vállaltam el, aki azt mondta, hogy férje ártatlan. A védelemért egyetlen krajcár honoráriumot nem kaptam és nem is kérek. Sajátomból közel 2000 koronát költöttem az ügyre. Segédemmel együtt összesen harminc napot töltöttem távol irodámtól és családomtól.

Ezzel szemben a szegedi hírlapírók ezt mondják:

— Azt állítják a védő urak, hogy a szegedi sajtó nem adott hű tudósítást a Haverda-pörrel a fővárosi lapoknak, hogy valótlanságokat helyezett el a Mariska ónagyságának rendezett ovációról, amelynek vezetőiként szerepeltette a védőket. Hat kérem: lehet, hogy az ügyvéd uraknak szükségük volt arra, hogy magukat tisztázzák valami uton-módon, legfőképpen az ügyvédi kamara előtt, de nem helyén való, hogy éppen a szegedi sajtó tisztességén keresztül azarnak kitisztázódni a dolgól.

A védő urak karonfogva sétáltatták Szeged utcáin védencüket, Mariskát, a felmentés után csokrot rendelték és adtak át neki, karonfogva vezették be egy tulzsufolt vendéglőbe, ahol bankettszerű vacsorát rendeztek, utána pedig zugó tömegtől kísérve elmentek egy olyan kávéházba, amely jóval távol van a vendéglőtől.

Nagyon sok szemtanú igazolja, hogy ez így történt. Nem állítottuk, hogy az ügyvéd urak szenzációhajhászból viselkedtek ekképp, pedig bátran rá lehet fogni. De legyünk csak most is tárgyilagosak. Ha a védő urak nem keresték a feltűnést, az ünnepeztetést, miért vezették karonfogva Haverda Mariskát a törvényszék épületéből a szállóba, mikor tudták, hogy ugy a törvényszék, mint a szálloda előtt százakra menő tömeg várta, leste őket? Ha szolid, egyszerű vacsorát akartak adni védencüknek, miért mentek egy nagy vendéglőbe, amely ugyancsak tele volt kíváncsiskodókkal. Miért tartott az az egyszerű vacsora két óra hosszáig? És végül, ha nem keresték a szenzációhajhászt, miért mentek még fekete kávéra kávéházba, miért kísértették magukat a sok-sok Mariskát ünneplővel? Megvacsorázhattak volna a szálló szobájában is, elvonulva a zugó tömegtől. Ott is kaphattak volna vacsorát, jó borokat és fekete kávé.

Választási előkészületek.

Barabás Bélát Nagykőrösön jelölik.

Távirati tudósítás.

Arad, február 21.

A választási mozgalmak országsszerte megindultak már. A ma érkezett hírek között van olyan is, amely Aradot közeli érdekl. Barabás Bélának a nagykőrösi függetlenségi pártban bizalmat szavaztak és fölléptetik.

Mai távirataink ezek:

Budapestről jelentik: Általános feltűnést keltett, hogy a nemzeti munkapárt végrehajtó bizottságába beválasztották Mezei Mór és Darvai Fülöpöt, míg Sándor Pálnak, a Lipótváros képviselőjének neve nem szerepel a listákban. E körülményből sokan azt következtetik, hogy a kormánynak és a Lipótváros egy nagy részének nem Sándor Pál a jelöltje a főváros ötödik kerületében. Annyi bizonyos, hogy Sándor Pál az utóbbi időben elvesztette a kerület szimpátiáját, amit a tözsedeelnöki választás is bizonyított. Sándor Pálnak szemére vetik, hogy nem tartott ki a szabadelvűek mellett és az utóbbi időben a bankkérdésben is Justthal és Bánffyval kacérkodott. Mint értesülünk, a kormánynak a jelöltje a Lipótvárosban Mezei Mór dr., aki ezt a kerületet azelőtt két cikluson át képviselte. A haute finance és a nagygyárosok az ő jelöltségét támogatják.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Itt Kun Béla Justh-párti programmal, Hézsó Pál kizsgazda pedig 48-as gazdapárti programmal lépnek fel. A 67-es pártok Návay Lajost kéri fel a jelöltség elfogadására. Endrey Gyula jelenlegi képviselő betegsége miatt állítólag nem lép fel és maga helyett valószínűleg Gaál Gastont fogja ajánlani.

Szegváron Mezőfi Vilmos nemzeti szociálistával szemben a 67-esek szintén állítanak jelöltet.

Orosházán Bikády Antal Justh-pártival szemben Szalay József dr. szegedi főkapitány jelöltségét emlegetik nemzeti munkapárti programmal. Szalay a legutóbbi választáson is ellenjelöltje volt Bikádynak.

Komáromból jelentik: A dunaszerdahelyi választókerületben Bartal Ferenc jelenlegi Kossuth-párti képviselő ismét fellép, de hír szerint egy esomé ellenjelölttel kell megbirkóznia. E jelöltek Katona Mór egyetemi tanár nemzeti munkapárti, Szerdahelyi Henrik dr. haladóparti és Deák Antal egyházkarcsai plébános antiszemita programmal. A nemesócsai kerületben két kormánypárti jelöltet emlegetnek: Kánya Vilmos nagybéli földbirtokost és Eggenhoffer József magánmérnököt, aki már egy ízben képviselte a kerületet.

Hajdunánásról jelentik: A hajdunánási választókerület községei Hajdunánáson ma gyűlést tartottak, a melyen egyhangulag Rákosi Viktort, a kerület jelenlegi képviselőjét jelölték. Rákosinak ellenjelöltje nem lesz.

A temesvári függetlenségi párt ma tartott rendkívüli közgyűlést, amelyen a temesvári mandátumra Batthyány Tivadar grófot jelölték. A gyűlésen elhatározták, hogy a két függetlenségi pártot felszólítják az egyesülésre.

Nagykőrösről táviratozzák: Barabás Béla dr. tegnap bizalmas tanácskozást folytatott az itteni függetlenségi párt intéző-bizottságával. A bizottság kijelentette, hogy Barabás iránt a legnagyobb bizalommal és ragaszkodással viseltetik és kéri őt, haddjon oda, hogy a két 48-as párt közti ellentétek elsimuljanak. Barabás beszámolóját április 8-ikára tűzte ki.

Ungvár: Az itteni függetlenségi párt Vissontai Somát fogja jelölni. A kormánypárt jelöltje Kende Péter osztrák és királyi kamarás lesz.

Nagyberezna: A kormánypárt jelöltje itt Nachrebczky György volt verseci főispán lesz.

Szobránccon Sztáray Sándor gróf lép fel kormánypárti programmal.

Zomborról táviratozzák, hogy az ottani kormánypárt jelöltje Vojnits István báró lesz.

Szegeden vasárnap alakul meg a nemzeti munkapárt, melybe Csongrád, Csanád, Békés, Bács Bodrog és Temesmegyét is bevonják. A gyűlésen megjelenik Tisza István gróf is, a kinek ez alkalommal felajánlják a szegedi első kerület jelöltségét.

Kinevezték az aradi főispánt.

A kinevezések első sorozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Amit napokkal ezelőtt megírtunk, azt most a hivatalos jelentés is megerősíti: a király Aradváros és a megye főispánjává Urbán Ivánt nevezte ki. A kinevező okirat, amint a félhivatalos könyvatos lap, a Budapesti Tudósító írja: a hivatalos lap keddi számában jelenik meg kilenc új főispán nevével egyetemben.

Urbán Iván kinevezése föltétlenül szerencsés ténye a kormánynak, mert az ő neve még a legharagosabb ellenzéki vezérek előtt is szimpatikus. Ezt a rokonszenvet személyi kiválóságai révén szerezte meg magának már elmúlt főispáni működése alatt és minden valószínűség szerint ez most csak fokozódni fog.

A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja az új főispáni kinevezések sorozatának első csoportját. A király a következőket nevezte ki főispánokká:

Urbán Iván nyugalmazott főispánt Aradváros és Aradmegye.

Szász József nyugalmazott vármegyei alispánt Alsófehérmegye,

Szilv Tamás országos tejjgazdasági felügyelőt Baranyamegye,

Kürthy Lajos nyugalmazott főispánt Barcs város és Zólyommegye,

Vay Elemér báró nyugalmazott főispánt Borsódmegye és Miskolc város,

Kállay Zoltán dr. nyugalmazott főispánt Hevesmegye,

Domahidy Elemér nyugalmazott főispánt Hajdúvármegye és Debrecen város,

Barthal Aurél volt főispánt Pozsony város és Pozsony vármegye,

Makkfalvy Géza nyugalmazott államtitkárt Somogy vármegye és

Delimanics Lajos nyugalmazott főispánt Torontál megye főispánjává nevezte ki.

GYÁSZROVAT.

Halálozás. Özvegy Mateovics Adelfné, született Zubor Mária e hó 21-én 70 éves korában Aradon elhunyt. Az elhunyt matrónát kiterjedt előkelő család gyászolja. Huszonkettődikén délután 4 órakor temetik.

A trónörökös próbálkozásai.

Politikai pletykák.

— Bécsi levél. —

Magyar és osztrák politikai körökben közel egy esztendő óta élénk szóbeszéd tárgya az a sajtáságos körülmény, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös, minden cáfolat ellenére, mindig nagyobb és határozottabb formában igyekszik beletanulni a felségjogok gyakorlásába. Ez különösen azért szokatlan, mert eddig a Habsburg-trón várományosait az uralkodó rendszerint a lehetőségétől is megfosztotta annak, hogy akár az osztrák, akár a magyar politika ügyeibe beleavatkozhassanak.

Annál feltűnőbb most, hogy Ferenc Ferdinánd az utóbbi hónapokban határozottan irányító, sőt igen gyakran döntő befolyást gyakorol mindama nagyfotosságu kérdésekben, amelyek az osztrák magyar monarchia jövő sorsára vonatkoznak.

A Belvedere kapui újabban minden alkalommal megnyílnak, amikor az agg uralkodónak egy-egy fontos politikai kérdést kell eldöntenie a bécsi Burgban. Az államférfiaknak — úgy látszik — kötelességszerűleg a trónörökös utasításait is meg kell hallgatniok.

Nem titok ma már, hogy a függetlenségi párt kormányrajutását egyenesen Ferenc Ferdinánd akadályozta meg. Ugyanez a Ferenc Ferdinánd kihallgatásra rendelte magához Khuen-Héderváry grófot is, amikor a király bizalma a magyar kormányelnöki székbe ültette. A monarchia külpolitikájának, hadügyének, hadseregének, államainak élén a trónörökös bizalmasai állanak. Ferenc Ferdinánd igen sűrűn megfordul a Burgban, a király dolgozószobájában is s aki figyelemmel kíséri a lapok híreit, minden héten olvashatja, hogy a trónörökös váltakozó sorrendben vendégeül látja az osztrák és a magyar arisztokrácia udvarképes tagjait.

Mindaz arra mutat, hogy a régi állapot, amikor a trón várományosát rendszerint a legszűkebb és legjelentéktelenebb területekre szorították vissza, Ferenc Ferdinándnak a családi élet nyugalmasában megedzett akaratereje folytán, lényegesen megváltozott.

Ezen a héten hat heti üdülésre a Brioni-szigetre utazott Ferenc Ferdinánd. Közvetlenül elutazása előtt magánkihallgatáson fogadta Zichy János grófot, régi bizalmasát, aki a magyarországi ügyekről tájékoztatta. Zichy János gróf a trónörökös hívására jelent meg a Belvedereben s beavatottak szerint Ferenc Ferdinánd precíz utasításokkal látta el a magyar politikát illetőleg arra az időre, amíg a Brioni-szigeteken tartózkodik.

A dejeuner-k és kihallgatások, amelyek a Belvedereben lejátsszódnak, nyilvánvalóan bizonyítják, hogy az uralkodás nehéz és bonyodalmas munkáját most nagyrésztben nem I. Ferenc József, hanem Ferenc Ferdinánd végzi.

SPORT.

+ A délvidéki atletikai kerület évi közgyűlése. A magyar atletikai szövetség délvidéki kerülete e hó 20-án tartotta évi közgyűlést Temesvárott a kerület kötelékébe tartozó egyesületek nagy érdeklődése mellett. A közgyűlésen, melyet a távollevő Muth Gáspár kerületi elnök helyett Alt János, az Aradi Toldi-Klub elnöke vezetett, képviselve volt az Aradi Atletikai Klub, Aradi Postások Sport-Egylete, Aradi Toldi Atletikai-Klub, Szegedi Atletikai-Klub, Szegedi Vivó-Egylet, Temesvári Atletikai-Klub és a Torontáli Sport-Egylet. Sonnecker Sándor előadó jelentést tett a kerület múlt évi működéséről. A központ 1910. évre Arad lett. A kerület elnökévé Hámory László dr.-t, a Wesselényi Vivó-Klub elnökét, kerületi előadóvá

pedig Alt Jánost, az aradi Toldi-Klub elnökét megválasztották. Elhatározta a közgyűlés, hogy a délvidéki sport érdekeinek előmozdítására hetilapot indít s hogy 1910 évben nagyszabású ifjúsági atletikai viadalt rendez Szegeden. A közgyűlés a múlt évi tisztikarnak köszönését fejezte ki, a Magyar Atletikai Szövetséghez, valamint újonnan megválasztott elnökéhez pedig üdvözlő átiratot intézett.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Brassbound kapitány, szimf. (A bérlet.)
Szerda: Brassbound kapitány, szimf. (B bérlet.)
Csütörtök: Brassbound kapitány, szimf. (C bérlet.)
Péntek: Trenk báró, operette. Itt először. (A bérlet.)
Szombat: Trenk báró, operette. (B bérlet.)
Vasárnap. Délután: Mérsékelt helyekkel: Görög rabszolga. Este: Rendeshelyekkel: Trenk báró, operette. (C bérlet.)

* A Tatárjárás huszonötödik. Félíg telt ház, kacagó jókedv, taps, sok kihívás: ez volt a kísérője a Tatárjárás vasárnapi, huszonötödik előadásának. A szathmári színház baritonistája, Barics, próbálkozott Lőrentey főhadnagy szerepével, ami a pompás hangú Hunyady József művészelakítása után kissé merész vállalkozás volt. Az uniformisos, különben is szimpatisz szerepben határozott rokonszenvet tudott kelteni. Azonban, mint első fellépése után is megírtuk, nem olyan kvalitás, aki a mi közönségünk igényeit ki tudná elégíteni. A hangja, sajnos, gyöngy, olykor teljesen elhaló. A bőkezű, vasárnapi publikum a második felvonásban énekelt szép magyar dalaiért sokszor ezúttal a lámpák elé a vendéget. Leövey pompás Wallensteinjában gyönyörködve sajnálattal állapíthatja meg a közönség, hogy az ő megmászhatatlan távozásával csaknem pótolhatatlan veszteséget szenved a színház. Mulatságosan kedves volt Sz. Rontay Boriska; mint mindig, most is gyönyörűen énekelt Wlassák Vilma. Turi szakaszvezető szerepében feltűnt Endrey Gyula segédzenész, aki magyar dalai-
val sok tapsot szerzett.

* Károlyi Gyula gróf arcképe. A vármegye közönsége elhatározta, hogy közgyűlési terme részére megfesteti Károlyi Gyula gróf arcképét. A kép elkészítésével Balla Frigyes festőművész bízták meg.

* Országos színházi műsor. Az ország nagyobb vidéki színházainak a heti műsora a következő:
Kolozsvár: Hétfő: Taifun. Kedd: Luxemburg grófja. Szerda: A találkozás. Csütörtök: Trenk báró. Péntek: Trenk báró. Szombat: Délután: Faust, este: Trenk báró. Vasárnap: Délután: Dolovai nábob leánya, este: Trenk báró. Temesvár: Hétfő: Szerelmi keringő. Kedd: Az elvált asszony. Szerda: A kuruzsló. Csütörtök: A kis cukros. Péntek: A kis cukros. Szombat: Pillangó kisasszony. Vasárnap: Délután: János vitéz, este: Az elvált asszony. Szeged: Hétfő: Casanova. Kedd: Ingovány, a Góth-párral. Szerda: Ingovány, a Góth-párral. Csütörtök: Baccarat, a Góth-párral. Péntek: Tolvaj, a Góth-párral. Szombat: Trenk báró. Vasárnap: Délután: Baba, este: Trenk báró. Debrecen: Hétfő: Tancos huszárok. Kedd: Tancos huszárok. Szerda: Tancos huszárok. Csütörtök: Nagymama. Péntek: Tanitónő. Szombat: A dolovai nábob leánya. Vasárnap: Délután: Sári bíró, este: Sasfiók. (Bemutató.) Nagyvárad: Hétfő: Szegény Jonathan. Kedd: A botrány. Szerda: Trenk báró. Csütörtök: Délután: A Cigány, ifjúsági előadás, este: Trenk báró. Péntek: Trenk báró. Szombat: Erdészleány. Vasárnap: Délután: Liliom, egy csirkefogó élete, este: Trenk báró. Miskolc: Hétfő: Luxemburg grófja. Kedd: Luxemburg grófja. Szerda: Nagy Galeotto. Csütörtök: A Kuruzsló. Péntek: A kis cukros. Szombat: A kis cukros. Vasárnap: Délután: A fősvény, este: Iglói diákok. Kassa: Hétfő: Luxemburg grófja. Kedd: Luxemburg grófja. Szerda: A kuruzsló. Csütörtök: Találkozás. Péntek: Találkozás. Szombat: Boccaccio. Vasárnap: Délután: Liliom, egy csirkefogó élete, este: Luxemburg grófja. Hétfő, kedd: Luxemburg grófja. Győr: Hétfő: Dollárkirálynő. Kedd: Varázskeringő. Szerda: Tatárjárás. Csütörtök: Bálkirálynő. Péntek: Brassbound kapitány megtérése. Szombat: Brassbound kapitány megtérése. Kecskemét: Hétfő: Baba, dr. Ferenczy Tibor Lóryval. Kedd: Szul-

tán, dr. Ferenczy Tibor Lóryval. Szerda: Sasfiók. Csütörtök: Le a férfiakkal. Péntek, szombat: Luxemburg grófja. Vasárnap: Délután: Piros bugyellár, este: Luxemburg grófja.

* Hírek az Urániából. Kedden mutatja be az Uránia színház azt a nagyhatású műsort, melynek minden egyes képe a közönség legnagyobb tetszését váltotta ki. Musset melodramája, Jokahama, a különböző tengeri foglalkozások, mind alkalmasak a közönség tetszésének kiemelkedésére. Szerdán ismét ritka látványosság élvezetében részesíti a publikumot az Uránia. Magyarországon először nálunk mutatják be mozgófényképen a párisi árvíz-katasztrófát. Az egész művelt világ megdöbbenésével találkozott a Párisért katasztrófa, melynek nagyságát csak az tudja megérteni, aki látja azt a szomorú képet, melyet Páris az elemi csapás idején nyújtott. A szenzációszámba menő képet csütörtökön és pénteken is bemutatják. 241

Aradmegyeiek sorsa

Amerikában.

Nyomor és szenvedés. — Levél az Aradi Közlönyhöz.

Arad, február 21.

Aradmegye falvai mindjobban elnéptelenednek. A kivándorlás igen nagy tömegektől fosztja meg a községeket. Világosról például háromszáznál több férfi vándorolt ki — utlevél nélkül. Az újvilágba jutottak megélhetése, az ügynökök csábítása, a hazai viszonyok változatlan mostohasága könnyűvé és kíváncsiságot teremt az utrakelést.

Az Aradi Közlönynek egyik amerikai előfizetője, Fodor József a neve, Sanantóniából Texas államból levelet írt, amelyben egyszerű szavakkal mondja el, hogy tulajdonképpen ott künn Amerikában miből is jut arra, hogy olyan tekintélyes összegeket küldhessenek haza egyesek. Fodor maga szintén egyszerű munkás, akit tehát sem politikai, sem gazdasági célok nem irányítanak a tények megírásában, s ezért közöljük írását, mely eddig teljesen elhallgatott módját tárja fel az amerikai kivándorlók pénzszerzésének. Fodor válaszol Kiri-leszku butyini jegyző ama kijelentésére, hogy az aradmegyei kivándorlók sok pénzt küldenek haza.

Itt az írás:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Beccses lapjának folyó évi 8. számában egy cikk jelent meg, a címe ez volt: „Tömeges ujoncszökés Aradmegyéből.” Azt írják meg önök, hogy az ügynökök csábítják az embereket. Ez teljesen megfelel a valóságnak. De ha itt Amerikában találkozunk az az illető, aki felült a bőrkabátos ama szavainak, hogy itt mily jó kereset van, nem hiszem, hogy valaha szüksége lenne még a bőrkabátjára. Itt kiráznak belőle a szusz. Az itteni helyi lapok is tele vannak munkakínálattal és mikor oda-megy az ember, azt felelik, hogy már van munkás elég. A kivándorló azonban sirva gondolja meg, hogy elköltötte a pénzét vasuti költségre és most se pénz, se munka. De van ügynök, aki jól tudja, hogy az ilyen hirdetésre tömegesen jelentkeznek olyan emberek, akik végső szükségbe jutottak. Az ügynök ezt a nincstelenséget használja fel és szipolyozza ki. Igér egy napra fél dollárt — erdőirtásért. Ez a munka egyenlő a balállal. Az ilyen hirdetések állandóan közlik a lapok és hol egyik, hol másik államban jeleznek munkát. Ezeket a hirdetéseket a vasutársaság téteti közzé, hogy több legyen a messze tájra utazó utas és több legyen az osztalék.

Két és fél éve vagyok Amerikában és elég jól beszélek már angolul és még sem kapok

folyton munkát. Nem kapok, mert nincs. Pár hétig dolgozom, pár hétig szünetelek és azért nem hiszek én annak a hírnök, hogy van olyan napszámos, aki keresetéből fél év alatt ötezer dollárt küld haza. Nem a keresetéből küldi a pénzt, hanem valósággal rabolja. Rablónak kell lennie, még pedig a javából, aki ily módon otthon, Buttyin környékén is megélné, de nem oly sikerrel, mint itt. Egy tisztességes munkás annyi pénzt nem kereshet és a tisztelt jegyző ur talán 500 koronát akart mondani az ötezer dollár helyett. Ötszáz koronát kereshet, ha folyton dolgozik bányában, vagy gyárban. Másképpen nem.

Azaz, hogy mégis, úgy, amint említettem. Rablással. Hadd mondjak az ilyen pénzszerzésről egy megtörtént esetet. Én, mert románul tudok, tolmácsul voltam alkalmazva egy vasút-építésnél, ahol vagy százötven aradmegyei román munkás is dolgozott. Minden hónapban csak egyszer volt fizetés. Ilyenkor minden ember kapott 350—400 dollárt. Attól függött az összeg nagysága, mennyit vont le a társaság az élelmezésért, melyet ő maga adott. Nagyokat ittak a munkások a viskiből és mikor már jól be voltak állítva, aludni mentek. Ekkor kezdődött az igazi pénzszerzés. Mikor felébredtek, csodálkozva olvasták meg pénzüket, melyből oly sok hiányzott és sehogysem tudták megérteni, hogy milyen sokat költöttek el. Dehogy költöttek el. Ellopták egymástól és küldik haza a lopott pénzt. Odahaza persze abban a hiszemben vannak, hogy mennyit lehet keresni tisztességes uton. Tele van a falu, hogy Amerikában vagyont lehet szerezni. Pedig nem így van. Jobban meg kell itt dolgozni a pénzért, mint Magyarországon.

Egy ilyen lopási esetről tolmács voltam. Lup Deszpót nevű ember tizenhárom társát előbb korcsmában a kifizetésekor leittatta és összes pénzüket ellopta. Azonban a tolvaj is pórak járt, mert egy másik társa meg az ő zsebéből lopta ki a bűnösen megszerzett 445 dollárt. Azonban ez a második ügyetlen volt; észrevették, elverték és a rendőrség csak nehezen tudta kiszabadítani a tömeg kezéből. Agyon akarták ütni. Persze abban a hiszemben voltak, hogy ez lopta meg valamennyiüket. Ez azonban megvallotta, hogy Krizzán Petru aradmegyei ember volt a tolvaj, akit el is ítéltek három és fél évre. Így szerzi nagyrészt Amerikában igen sok munkás a pénzt, tisztelet a kivételnek. Tudom, hogy így van, mert meggyőződtem róla. Nem is ajánlom egy hazafiának se, hogy ide jöjjön, mert igen sok menne haza, csak lenne utiköltsége.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Közérdekből szíveskedjék helyet adni ezen pár soromnak, amelyet megírtam, úgy ahogy én az igazat tudom, mert látom.

VIDÉK.

Ázsiai állapot Dombiratoson. Juhász Károly dombiratosi földesgazda írja nekünk a következőket: Dombiratos község lakói igen sokat szenvednek a járhatatlan országút miatt. A gabonakereskedés teljesen megakadt, sőt a közegészségügyet is nagyon veszélyezteti az, hogy a Kunágótán lakó orvos a rossz idő és ut miatt még a legnagyobb buzgalom mellett sem képes feladatát teljesíteni. A község többször fordult már Csanádmegyéhez az utak megjavítása végett, de mindaddig eredménytelenül. Habár az orvos a legnagyobb lelkiismeretességgel végzi nehéz feladatát, mégis megtörténik, hogy mire a rossz uton a beteghez eljut, az már kiszorult.

HIREK.

Egy híres csillagász öngyilkossága.

Kublinyi Zsigmond — fejbeltette magát.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, február 21.

Budapesten egyik szanatóriumban ma délután öngyilkosságot követett el Kublinyi Zsigmond világhírű csillagász. Forgópisztolyából fejbeltette magát és nyomban meghalt. Az öngyilkosságról budapesti tudósítónk ezeket jelenti:

Néhány hónap óta a Nagy János-utcai „Liget”-szanatóriumban kezelte magát súlyos idegbetegsége ellen Kublinyi Zsigmond 57 éves asztromon, híres csillagász, aki számos német nyelvű tankönyvet írt a csillagászatról. A heidelbergi nemzetközi csillagvizsgáló egyesület egyik munkáját arany éremmel tüntette ki. Legutóbb könyve jelent meg Göttlingában és a könyv az egész asztromonai világban nagy feltűnést kellett.

Kublinyi, aki a tudományos világban ilyen tisztelt nevet vívott ki magának, tudományos elfoglaltsága mellett a legprózaibb foglalkozást is űzte: bankbizományos volt. Ezen a téren is nagy tehetsége volt és jelentékeny vagyont szerzett magának.

Nemrégiben visszavonult az üzleti élettől és rokonai: a Hamburger és Forgács család között felosztotta vagyonát, csak annyi pénzt hagyott magánál, amennyi három havi fentartására szükséges. Ebből is látszik, hogy készült az öngyilkosságra.

Ma délelőtt, amikor felébredt, ismét nagyon rosszul érezte magát. Ideges volt. Egy őrizetlen pillanatban elővette forgópisztolyát és fejbe lőtte magát. A lövés zajára betörték szobájába. Ott feküdt ágyán, vértócsában Kublinyi, jobb halántékából patakzott a vér. Még élt, de néhány pernyi kioldódás után meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 22-én az időjárás: enyhe, elvélve csapadék.

— A francia képviselőház köszönete. Budapesti tudósítónk jelenti: A francia képviselőház elnöke, a francia kamara nevében ma táviratban köszöntö meg azt a részvénytulajdonost, amelyet a magyar Ház a párisi árvízkatasztrófa alkalmából nyilvánított. A távirat, amely Gál Sándor képviselőházi elnökhöz van címezve, így szól:

A Ház egyhangú lelkesedése és tapsa között olvastam fel Excellenciának táviratát, amelyben annyi bensőséggel és melegséggel vett részt ama szerencsétlenségben, mely fővárosunkat sújtotta a közelben. Mély halámat tolmácsolom Elnök urnak lelkes kezdeményezéséért, amelylyel képviselő-társai tolmácsaként velt közyes részvénytulajdonost intézni a francia képviselőházhoz. E részvénytulajdonost azon szolidaritásnak és testvéri érzésnek záloga, amely Magyarországot és Franciaországot mindenkor egymáshoz fűzte. Henri Brisson, a képviselőház elnöke.

— Megoperálták Augusztá főhercegnőt. Augusztá főhercegnőt ma délelőtt a budapesti Hercezel-szanatóriumban értágulás miatt megoperálták. Az operációt, mely narkózzal történt, Hercezel tanár kitűnő sikerrel végezte. Az orvosi bulletint úgy József főherceg, mint a főhercegnő örömmel fogadták, mert azt jelentette, hogy a főhercegnő állapota tul van minden veszélyen. A főhercegnőt rövid ideig a szanatóriumban ápolják.

— Bojkottált polgármester. Sátoralja-ujhelyről táviratozzák: Reichardt Salamon dr. polgármester ma lemondott állásáról. A zsidó származású polgármestert nemrégén választották meg, de ettől kezdve az itteni dzsentrik valósággal kerülték a városházát és bojkottálták a polgármestert. A polgármester a mellőzés következtében lemondott állásáról, de a képviselőtestületi tagok egy tekintélyes része nem akarja passzivitásba engedni, újra felléptetik és talán újból megválasztják.

— Az orosz cár orvosa öngyilkos. Néhány nappal ezelőtt meghalt az orosz cár udvari orvosa, Botkin dr. professzor. A családban és a pétervári udvarban a halál okául az orvos szív-baját mondták, de csakhamar elterjedt annak a híre, hogy az orvos öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság oka, mint egy pétervári távirat jelenti, az volt, hogy az orvos az utóbbi időben kiesett az udvar kegyéből. A cárné betegségének súlyosra fordultával ugyanis a cár Botkinen kívül egy speciálistával is megvizsgáltatta a súlyosan beteg asszonyt és ekkor kitűnt, hogy Botkin dr. rossz diagnózist állapított meg a cárné betegségről és rosszul is kezelte. Ezért a cár heves szemrehányásokkal illette orvosát, aki ezt annyira szívére vette, hogy méreggel öngyilkosságot követett el.

— Az Országos Vasutas Szövetség aradi körülete vasárnap délután 6 órakor tartotta meg közgyűlését a városháza emeleti kistermében. A közgyűlésen megjelent a vasuti és hajózási főfelügyelőség részéről Rácskay Gyula főfelügyelő és a központi vezetőség részéről Lorber titkár és Barok alelnök. A közgyűlésen Vass István dr. kerületi titkár terjesztette elő az évi jelentést, kiterjeszkedve benne a kerületi élet és ténykedés minden mozzanatára. Ezután tárgyalta a közgyűlés az évizátszámadást, költségelőirányzatot, majd áttért a tisztikar megválasztására. Titkár lett: Vass István dr., jegyző: Vidéki Géza, ténztáros: Kürti Fülöp, elnök: Vasváry Jenő; 36 rendes, 12 pótválasztmányi tag.

— Összeütközött hercegi fogat. Prágából táviratozzák: Ferenc József kir. hercegnek, királyunk unokaöccsének fogata tegnap este az itteni pályaudvar közelében összeütközött egy bérkocsival. Az összeütközés következtében a hereeg kocsisa leesett a kocsiról és súlyosan megsérült. A herceg sértetlen maradt.

— Agyonlőtt mi iszterelnök. Kairóból táviratozzák, hogy ott tegnap egy diák rálőtt Butros miniszterelnökre, aki ma belehalt sebébe. A bűntény politikai boszu műve.

— Véres kardpárbaj. Budapestről jelentik: Szombaton hajnalban a Fővárosi Orfeumban valami katonai botrány fölött összeszólalkoztak Sipos István magánzó és Harkányi Nándor fővárosi építész. Ma reggel hét órakor a hüvösvölgyi erdőben nehéz lovassági kardokkal párbajt vívtak a felek. Az első összecsapásnál Harkányi a jobb karján súlyosan megsebesült, mire az orvosok a párbajt be akarták szüntetni, de Harkányi kívánságára újból felállottak a párbajozók és az új összecsapásnál Harkányi oly hevesen támadott, hogy Sipos állkapcsát kettévágta. Az orvosok Sipos vérzését alig tudták elállítani. Súlyos sebével a lakására szállították. A felek nem békültek ki. A párbaj végétével Harkányi egyik segédje összeszólalkozott Sipos egyik segédjével, ami valószínűleg újabb lovagias afférre fog okot szolgáltatni.

— Esküvő. E hó 19-én vezette oltárhoz Budapesten a Szent-István bazilikában Spitzer Malvint, özv. Spitzer Rezsóné leányát Aradról, Barna Ignác dr. kir. táblai bíró, az igazságügyi minisztérium törvényszerkesztő bizottságának tagja. Az egyházi áldást megelőzőleg a VIII. kerületi anyakönyvvezetőnél történt a polgári házasságkötés. Násznagyok és tanúk voltak Szladics Károly dr. kir. táblabíró és Vámbéry Rustem dr. egyet. tanár. Az esküvőt lunche követte, melyen Szladics Károly dr. kir. táblabíró köszöntötte az új párt, kik azután a Rivierára utaztak.

— A csabai vasutasok Hieronyminál. A békéscsabai állomás tisztviselői és alkalmazottjai nevében harminc tagú küldöttség tisztelgett Pető Sándor országgyűlési képviselő vezetésével Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternél, kérve, hogy a csabai vasutasokat az ötödik lakbérosztályból a harmadikba helyezze. A miniszter szívesen fogadta a deputációt és válaszában jóakarattalag kikötésbe helyezte a kérelem teljesítését, amit az előző kormánytól a vasutasok hiába kértek.

— Revolverlövés az Andrássy-téren. Ma este hét óra tájban az Andrássy-téri korzó közönségét revolverlövés zavarták meg, melyek azonban senkiben kárt nem tettek. A Szabadság-tér felől jövet az Andrássy-téren sétált Mold Ferenc magántisztviselő, K. J. urleány társaságában. Körülbelül tíz lépésnyire a Salacz-utca sarkától találkozott Rencz Gáspár lakatossegéddel, aki egy Böhm nevű péksegéd társaságában volt. Mikor Mold és Böhm megpillantották egymást, az utóbbi állítólag sértő megjegyzést tett. Már régebb óta ismerősök és rossz viszonyban vannak.

— Mi a fene, udvarolunk! — mondotta Mold állítása szerint a pék.

— Tessék? — kérdezte Mold.

Böhm goromba választ adott.

— Ha valamit akar tőlem, akkor jöjjön az utca másik felére, itt nem akarok botrányt okozni — szölt a tisztviselő. Átmentek a vármegyeház elé és ott csakhamar tetlegessé váltotta fel a szóváltást. Mold és Böhm arcul vágta egymást. Rencz követte társát a verekedés színhelyére és széjjel akarta választani a dulakodókat.

— Ne avatkozzék a mi ügyünkbe — rivalt rá Mold.

Erre a felszólításra Rencz ütessel felelt. A tömegből ekkor kivált egy bérkocsis és ez is neki esett a tisztviselőnek és most már hárman ütötték-verték. Mold vallomása szerint ekkor ellenfelei egyikének kezében valami fényes tárgyat látott megvillanni. Azt hitte, hogy kést rántottak reá. Kivette forgópisztolyát és egyszer közéjük lőtt. A golyó Rencz baloldalt horzsolta, de kárt nem tett. A támadók szétfutottak. Mold átment a Salacz-utca, ahol a két iparossegéd újból megakarták támadni. Még jókor érkezett oda Feneschán János rendőrségőrtiszt, aki elvette Moldtól a revolvert és előállította a rendőrségen. Moldván Ödön ügyeletes rendőrtiszt hallgatta ki; azt vallotta, hogy a verekedés a társaságában volt urileány előtt tett sértő megjegyzésért kezdődött; a revolverlövessel pedig megakarták ijeszteni támadóit. Kihallgatása után szabadon bocsátották.

— A jószívekhez. Lakatos Jánosné levélben közli velünk, hogy férje, aki pineér volt, miután kijelentette, hogy családjával nem akar törődni, nyomtalanul eltűnt s így gyermekeivel együtt a legnagyobb nyomorral küzd. Ő beteg s így nem tud kenyeret keresni maga s családja részére. Felhívjuk a közönség figyelmét a szerencsétlen asszonyra. Aki segíteni kívánja Lakatosné, az lakására: Flórián-utca 7. szám alá küldje adományát.

— **A nagydobos.** Fekete gyászlobogó jelzi a színház épületén, hogy a színészvilágnak hálottja van. Az, akit okvetlenül meg kellett hallania a közönségnek, mert a legnagyobb hang állt a rendelkezésére, most elnémult. Meghalt **Klug Gyula** — a nagydobos. Sajátságos jelensége a zenének, hogy a nagy dob, ez a különös szerszám milyen szerepet játszik benne. Önmagában abszolút nem jelent sokat, mert a dobon ugyan senki még művészetig nem vitte, de nélküle hiányos a zenekar. A dob benne a leghangosabb; és a zenekar kikiáltója, hangadója. A nagydobosok, dacára annak, hogy nagyot ütnek, rendszerint csendes emberek. A szerszámjuk nem teszi őket izgatottá, idegesekké, úgy hogy az élet hatalmas ütlegeit is flegmával türik. Mindig ütésre kész kezeiket csak-nem akkor emelik fel, ha rajtuk szűrt le a csapás. A nagydobosok kategóriájában nem volt kivétel az elhunyt sem. Csendes ember volt, akit jobbra csak az élettelen dolgok sodortak ki a nyugalomból. Különösen haragudott a orontokra. Főleg a koponyasontokra. A temetőbe járogatott ki és hamleti pózzal szokott egy-egy koponyát tenyerébe fogni. És a koponya ezenvedett is a kezében.

— **Ugye te bitang** — monologizált a nagy dobos — téged is az ital juttatott ide.

És pofozni kezdte a száraz koponyát, amely hangtalanul türt az ütleget. A temetőt járó zenész ma azután örökre a esőm birodalmába jutott.

— **Rablómerénylet egy hivatalnoknő ellen.** Budapestről írják: Rosner Rózsi hivatalnoknő szombaton délután főnökének megbízásából elment a hold-utcai posta-takarékpénztárba és ott 500 korona készpénzt vett föl. Már amikor bement a takarékpénztári épületbe, észrevette, hogy egy fiatalember követi. A budapesti leányok hozzászórtak, hogy minden pillanatban a nyomukba szegődik egy egy utcai alak; a leány ennek a kísérésnek és megbámulásnak sem tulajdonított tehát nagyobb fontosságot. A fiatalember a leány nyomában maradt, a háta mögött ment a Hold- és Hajnal-utcaiban és a Váci-körut sarkán hirtelen odaugrott és a kis táskát, melyben az 500 korona volt, kikapta a kezéből és elrohant a Váci-köruton. Rosner Rózsi segítségkérésére többen üldözőbe vették a rablót és sikerült is hamarosan elfogni, dacára annak, hogy a rabló futás közben, hogy üldözőit föltartsa és egérutat nyerhessen, a retikült eldobta. A táskát az üldözők egyike föl is kapta és oda adta a leánynak. Képzeltető azonban a megrémült leány meglepetése, a mikor a táskát kinyitva látta, hogy az üres. A pénz már hiányzott belőle. Hosszas üldözés után sikerült végre a vakmerő rablót elfogni és a VI. kerületi kapitányságra kísérel. Itt megmotozták a rablót és meg is találták nála a pénzt, melyet futás közben kivett a táskából. Megállapították róla, hogy **Farkas István**, 17 éves napszámos és letartóztatták.

— **Veszedelemes hipnotizálás.** Münchenből táviratozzák: Egyik itteni vendéglőben tegnap este egy társaság hipnotizálással mulatta magát. Egy technikus felszólította a társaság tagjait, hogy hipnotizáltassák magukat, mire egy asszony jelezte. A technikus csakhamar elaltatta a asszonyt, aki olyan mély álomba merült, hogy nem tudták felébreszteni. Orvost hívtak, de az sem tudott segíteni, hanem beállította a nőt a városi kórházba, a hol még mindig alszik. A technikust letartóztatták.

— **Gyilkosság az aradi vonaton.** Véres bűncselekmény történt szombaton este Arad és Kurtics között a személyvonaton. Az aradi szalmapapírgyárban dolgozó kurticsi román és magyar földművesek jókedvűen utaztak haza Kurticsra a személyvonaton szombaton este. Az uton **Argyelán Juon** és **Péter** román munkások valahogyan összeszólalkoztak **Mészáros János** magyar napszámosmal, akit a kupás fenekére tepertek és a csizmájuk sarkával rugdosták a fejét. A már csaknem elalélt ember valahogyan kikereste a zsebkését és azzal úgy hasbaszurta a rajta térdelő **Argyelán Pétert**, hogy a belei kifordultak. A hatóság intézkedésére a vasúthoz ment **Fülöp József** dr. kurticsi orvos, aki a súlyosan sebesült **Argyelánt** előbb a lakására, majd pedig az aradmegyei kórházba vitette, ahol ma hajnalban meghalt. Szombaton este, amikor a vonat Kurticsra érkezett és a román munkások megtudták a végzetes verakedést, meg akarták linceselni **Mészározt**, aki az állomásfőnöki hivatalba menekült. A hatósági orvos és a vizsgálat megállapította, hogy az emberölés önvédelemből történt és ennek következtében **Mészározt** le se tartóztatták.

— **Meglopott színésznő.** A nagyváradi rendőrség bűnügyi főkapitányához: **Eleméry Ferenc**hez a napokban a **Szigligeti-színház** két művésznője: **Zsigmondi Anna** és **Petre Klára** látogattak fel. Előadták, hogy ellopták ékszereiket, még pedig igen gyanús és rejtélyes módon. **Zsigmondi Anna** a Korona-utca lakik és amikor a napokban hazament, a lakását nyitva találta. A cseléd nem volt otthon. Később hazajött és nagyon csodálkozott azon, hogy a lakás nyitva volt, mert ő bezárta. Kétségtelen, hogy a lakást átkulcsossal nyitották fel. A művésznő kis kutatás után látta, hogy szekrényéből, melytől szintén felnyitottak, ellopták két arany karperecét, gyémánt fülbevalóját és láncsal együtt aranyórát is. **Petre Klára** lakásáról szintén eltűnt két aranykarperec. A rendőrség nyomozást indított. Az első nyom a tettes után egy levél volt, amelyet **Zsigmondi Annához** írt egy ismeretlen bámulója. A levél valóságos himnusz a színésznő ékszereihez. Azt írja a levélben a lelkes habitú, hogy mióta a színházba jár, folytonosan bámulja és csodálja a színésznő pompás ékszereit. Valósággal elbűvöli őt az ékszerek ragyogása és végtelen boldog volna, ha egyet is ezek közül magának tudhatna. A rendőrség azonban mind-ig nem tudja, hogy vajon a levelet ki írhatta. Gyanusodnak egy lakatoslegényre, aki a házba bejáratos volt és a viszonyokat nagyon jól ismerhette.

— **Köszönetnyilvánítás.** Unger Mór, kiváló hegedűművészünk az általa rendezett fényes sikerű hangverseny tiszta jövedelméből 200 koronát adományozott az aradi izr. jótékony nőegyletnek. Az aradi izr. jótékony nőegylet nevében ezen nemesszívű adományért ez uton is legbensőbb köszönetét fejezi ki a nagylelkű adományozónak. **Neuman Füst Mária** elnök.

— **Lopás.** Orczyfalván **Lozert Károly** pékmesternél, azalatt míg ő a diványon ebéd után elaludt a felesége a kertben volt elfoglalva, valaki kiemelte asztalfiókjából 75 kor. készpénzt. A gyanu kóbor eigányokra irányul, akik itt háztartáltak.

— **Elfogott vasuti rabló.** A lapok megírták, hogy **Fiume** és **Nagykanizsa** között a vasuti postakocsit ki akarták rabolni a **Gyurkovics** postaaltisztre több lövést tettek. A merénylőt, aki sikertelen rablótámadása után elmenekült, ma **Kovácsévics Gábor** elcsapott postaszolga személyében elfogták. Bűntársai is vannak, akik a sineket föl akarták szedni, hogy a kisiklott vonatot kirabolják.

— **Falusi drámák.** Brádról írja tudósítónk: **Csirkó Petru** kristyóri lakos tegnap reggel valamiért összeszólalkozott a feleségével. Az asszony nem akarta abbahagyni a perpatvart, minek hevében **Csirkó** egy husággal úgy összeverte, hogy sérüléseibe ma meghalt. A férjet a csendőrség letartóztatta. — **Csernakeresztúron** rejtgett alak volt **Furka Lőrinc**, aki tolvajlásai miatt már 5 évi fegyházat ült. Tegnapelőtt rátámadt **Furka** két rokonára: **Furka Dénesre** és **Pálra**, kik a támadót magrohanták és botjaikkal addig verték, míg meghalt.

— **Tavaszi levélpapír vásárt** rendez **Weisz Leó** könyvkereskedő üzlethelyiségében. A legizlősebb magyar gyártmányú levélpapírok kerülnek kiállításra, amelyeket bárki olcsón megvásárolhat. A levélpapírvásáron 100 darab finom levélpapír és 100 darab bélelt boríték, összesen tehát 200 darab díszes dobozban egy korona 40 fillért kapható. Családi dobozok 150 papír és 150 boríték 3 koronától kezdve. A cég telefonszáma 230.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban február 20-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: **Született:** **Glügoreszku** fuvarosnak **József** nevű fia, **Nagy József** kir. járásbírói hivatalszolgának **József** nevű fia, **Quitner Tibor** máv. raktári alkalmazottnak **József** nevű fia. **Meghalt:** **Gera József** 50 éves papírgyári fűtő, özv. **Reiter Györgyné** 69 éves magánzónő, **Lukács Péter** 25 éves vaggongyári napszámos. **Házasságot kötött:** **Taru Gyula** zenész **Máté Ilonával**, **Longyel Ferenc** csizmadiamester **Takács Juliannával**, **Herczeg János** földműves **Orvos Arankával**. — **Február 21-én született:** **Aussterweil Mór** kereskedőnek **Erzsébet** nevű leánya, **Simonits Gyula** cipészmasternek **Jolán** nevű leánya, **Pogonyi Sándor** géplakatosnak **Irma** nevű leánya, **Székelly Mihály** géplakatosnak **Cecilia** nevű leánya, **Uraz György** napszámosnak **György** nevű fia, **Arnold József** sütősegédnek **Anna** nevű leánya, **Tummerer János** építési rajzolónak **Irén** nevű leánya, **Veres Károly** asztalosmasternek **Ilon** nevű leánya, **Szathmári Mátyás** napszámosnak **Julianna** nevű leánya, **Longyel Ferenc** kovácssegédnek **Anna** nevű leánya, **Stöhr Mátyás** hangszerkereskedőnek **Mária** nevű leánya, **Magyari Béla** máv. mozdonyvezetőnek **Béla** nevű fia, **Denk Ferenc** vaggongyári mérnöknek **Magdolna** nevű leánya, **Cernyi József** napszámosnak **Gyula** nevű fia, **Zsupka János** máv. fékezőnek **Zachariás** nevű fia. **Meghalt:** **Argyelán Péter** 26 éves napszámos, özv. **Mateovics Adolfné** 70 éves hivatalnok özvegye, **Gyurkovics Károlyné** 73 éves szegkovács neje, **Klug Géza** 38 éves színházi zenész. **Házasságot kötött:** **Kovács András** postaszolga **Nagy Rozáliával**, **Stekl Adolf** kereskedő **Fleiszig Ilonával**, **Farkas Gyula** asztalossegéd **Nagy Ágnessal**, **Szibr György** lakatos **Opritz Máriával**.

Megnyílt
az aradi első
próba baba
gyári ipartelep, hol mindennemű reform és más divatos modellek 24 óra alatt elkészülnek.

Verseny árak!
Próba-baba db. frt 2.75
Ugyanott játék-baba klin ka és gyártás elfogadhatnak.
Játék-baba javítók és külön
festrészek kaphatók.

Gyári ipartelep: **Zrinyi-utca**, (Első Aradi Takarékpénztár épület.)
Raktár, rendelések és javítások eszközöltekn
REICH EL.
Arad, Színházi Versenybazar.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi kádár szövetséget volt szíves az aradi 1848/49-es agg és szegény honvédegyelet pénztára gyarapítására husz koronát adományozni. Az aradi 1848/49-es honvédegyelet ezen nemes adományért ezúton is a leghálásabb köszönetét nyilvánítja. Simay István egy. elnök. May Soma jegyző.

— **Elveszett a péntek esti színházi előadás alkalmával, a földszintről kijövet, egy aranykeretes csipetű szemüveg.** A becsületes megtaláló szíveskedjék azt Daimel Lajos fúszerkereskedésébe, Arad, Szabadság tér, juttatni.

— **Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme.** Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— **Az előkelő hölg-ek figyelmébe ajánlom** újonnan berendezett női-divattermetem. Angol és francia osztályomban elsőrendű munkásokat foglalkoztatok s így a legelőkelőbb kivitelben és jutányos áron szállíthatom úgy az angol, mint a francia toalettet. Estélyi és bál ruhák, valamint belépő és színházi blúzok a legizlésebben készülnek. Tavaszi újdonságaim a közel napokban megérkeznek, ezek megtekintésére tisztelettel meghívom az uri hölgyeket. Személyes vezetésem alatt álló varró és szabászati mintarajziskolámban a II-ik kurzus március 1-én kezdődik. Itt a növendékek a saját, vagy hozzátartozóik részére készíthetnek ruhákat, felöltőket stb. Külön szabászati tanfolyam varrónők és szabászati tanítónők részére. Németh Jánosné, Deák Ferenc-utca 30. sz.

— **francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 80 fillér Vojtek és Weisznál.** 279

MULATSÁGOK.

Zsur a polgári leányiskolában.

Az aradi polgári leányiskola volt növendékei — sok előkelő aradi urinő — által létesített **Iskolatársnők szövetsége** vasárnap délután rendezte harmadik összejöveit. A szövetség tagjain kívül igen nagy és előkelő közönség volt jelen az összejövetelen, melyet egy ügyesen összeállított művészeti zsúr kezdett meg.

Elsőnek **Darányiné Tausch Frida**, a szövetség egyik alelnöke, tartott bájos, ötletes felolvasást. Kedves, humoros fantázia volt ez, mely azt mutatja be, hova fog fejlődni száz év múlva az Iskolatársnők szövetsége.

Ezután **Goldzieher Pál** gondokán és **Farkas Mariska** zongorán két klasszikus zeneszámot adtak elő zajos hatással. **Bittó Ilonka** és **Glück Ilonka** Vörösmarty Szép Ilonkájának melodrájával gyönyörködtették a közönséget, mely úgy Bittó Ilonka szavaiat, mint Glück Ilonka zongorakisését lelkesen megtapsolta. Végül **Györgyóssy Böske** énekelte el **Fasti Ninon-ját** és még egy műdalt igaz művészettel.

Ezután a zsúr bájos háziasszonyai párolgó teát és finom süteményeket szolgáltak fel. A háziasszonyi tisztséget **Darányiné Frida**, **Prohaszkáné Elvira**, **Hehsné K. Sarolta**, dr. **Singerné F. Szeréna**, **Gersiné H. Hajnalka**, **Steinerné G. Blanka** és **Ausztelweilné B. Eszti** látták el, kiknek több leány is segédkezett. Később táncra perdült az ifjuság, mely nyolc óráig volt együtt a legjobb hangulatban. A szövetség, melynek buzgó, figyelmes elnöke **Simon Karolin** polgáriszkolai igazgató, mulatságainak jóvedelmet jótékony és kulturális célokra fordítja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Agyonszúrta a fiát **Bakos Pável** holdmészi gazdálkodó múlt év 14-én összeszólalkozott fiával, **Bakos Stefánnal**. Szidalmazták egymást, majd öre mentek és úgy verekedtek. A birkózás hevében az apa kést rántott és az al hasbaszúrta fiát. **Bakos Stefán** három nap

múlva meghalt. Erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testisértés büntette címén emelt **Bakos Pável** ellen vádat a királyi ügyészség. A mai tárgyaláson az nyert igazolást, hogy a vádlott jogos önvédelemben használta a kést és így a királyi ügyész elejtette ellene a vádat. A bíróság ez alapon a további eljárást megszüntette.

§ **A Máv. tolvajai.** Ma tárgyalta újból az aradi királyi törvényszék a Máv. tolvajainak bűnügyét. Ma azok felett ítékeztek, akik a legutóbbi fő tárgyaláson nem jelentek meg. A vádlottak közül: **Kovács József dr. ügyész** vád, **Czédly Károly dr., Velesov Géza dr. és Krenner Zoltán dr.** védelmének meghallgatása után, a bíróság **Tatsi Gábort** 5 bavi, **Szekely Sándort** 1 havi, **Tövisháti Sándort** 4 bavi, **Hajka Miklóst** 2 havi, **Szekrényesi Józsefet** 1 havi, **Marseczky Károlyt** 2 havi, **Ményhást Sándort** 1 havi és **Agoston Andrást** 2 havi fegyházbüntetésre ítélte el. Az ügyész és a védők felelőszét jelentettek be az ítélet ellen.

ÜVEGBŐL TÁPLÁLT

gyermekek rózsás és teli arcukká, erősekké és élvevidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jóváteszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását. 5741/2

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halast — mindig figyelni kell!

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kitűnő bármilyen okból eredő erőhanyaglás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 fillér.

Kapható minden gyógytárban

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Pénzügyi közgyűlések.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Két aradi takarékpénztár számolt be tegnap elmúlt évi üzleti eredményéről. Az **Aradi Ipar- és Népbank** és az **Aradi Központi Takarékpénztár** tartották évi rendes közgyűléseit és mindkét intézet vezetősége a forgalom emelkedéséről, a takarékpénztár szép fejlődéséről számolhatott be a részvényeseknek. A közgyűlés ezért mindkét helyen meleg elismeréssel rotta le háláját a vezetőség iránt.

A két közgyűlésről itt következik tudósításunk:

Az Aradi Ipar- és Népbank közgyűlése.

Vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg nagyszámu részvényesek jelenlétében évi közgyűlését az **Aradi Ipar- és Népbank**. **Szalay Károly**, az intézet elnöke nyitotta meg a közgyűlést s a jegyzőkönyv vezetésére **Szalay Károly dr. ügyész**, hitelesítésére pedig **Wadowszky Gusztáv** és **Tolnai János dr.** részvényeseket kérte fel. **Hehs Béla** vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését, amelyből a következőket közöljük: Tisztelettel jelentjük, hogy a múlt évi augusztus hó 15-én megtartott rendkívüli közgyűlésen nyert felhatalmazás alapján intézeünk részvénytőkéjének felemelését sikerrel keresztül vittük. Ezen kibocsátás következtében részvénytőkénk 2,250.000 koronára, alapszámunk 1,053.009 43 koronára emelkedett. Jelentjük a husztelt közgyűlésnek, hogy résztvevünk az „Aradi termény- és áruaktár

részvénytársaság” megalapításában. A lefolyt 1909. évben üzletkö-ünk kielégítően fejlődött. Főbb üzletágainkban nagyobb emelkedés mutatkozik, így takarékbetéink 1.005,061 34 koronával, váltótárcánk 1.765,322 73 koronával s folyószámla kölcsöneink 827,955 57 koronával emelkedtek.

Összforgalom: 296.124,048 12 korona. Mérlegünk 1909 évi tiszta nyeresége 206.544 68 korona. Ezen összegből levonandó az 1909. évi augusztus hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlés határozata értelmében 1875 darab új részvénynek 1909. december 31-ig járó 5 százalékos kamata 10.120 44 korona, továbbá 1.500.000 korona részvénytőke 5 százalékos kamata 75 000 korona, összesen 85,120 44 korona, marad 120,424 24 korona. Indítványozzuk, hogy ezen összegből részvényenkint 20 korona kamaton kívül, felülosztalékul 20 korona, vagyis 75,000 korona osztassék fel. A fennmaradó 3,628 51 korona új számlán 1910. évre átvitessék.

Bódy Bódog meleg szavakkal emlékezett meg ezután az intézet vezetőségének buzgó, odaadó munkásságáról. Indítványára a közgyűlés a szokásos felmentvényeket megadta s az igazgatóságnak, **Hehs vezérigazgató**nak, a felügyelő bizottságnak s a tisztviselőknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Ezután **Hehs vezérigazgató** előterjesztésére az alapszabályok módosítását fogadták el.

Avarffy Ferenc indítványára egyhangúlag megválasztották: az igazgatóság tagjaivá **Institoris Kálmán**, **Kristyóry János**, **Szalay Károly**, **Tagányi Sándor dr.**, **Waldor Gyula**, **Keresztos Ferenc**; a felügyelő-bizottság tagjaivá **Grabner Károly**, **Kohn S. N.**, **Priegl István dr.**, **Steierwald Alajos**; az igazgató-választmány tagjaivá **Avarffy Ferenc**, **Barabás Béla dr.**, **Bisztriczky József**, **Bódy Bódog**, **Dobiaschi József**, **Dáni János**, **Eles Armin**, **Funkelstein József**, **Grósz Izsó**, **Kristyóry Sándor**, **Kádas Kálmán**, **Koeffel Lajos**, **Köpf János dr.**, **Krémer József**, ifj. **Lőcs Rezső**, **Lukácsy Lajos**, **Magyar Ferenc**, **Mairovitz Emil**, **Mihálik József**, **Reicher Károly**, **Rosenberg Miksa dr.**, **Seidner Bernát**, **Szendes Tivadar dr.**, **Szalay Károly**, **Szabó Zoltán**, **Szalay Lajos**, **Szathmáry Mihály**, **Szántay Lajos**, **Tabakovits Emil**, **Tolnai János dr.**, **Tagányi Gusztáv**, **Verbos Nándor**, **Vajda István dr.**, **Varjassy Árpád**, **Vojtek Alajos**, **Weisz Márk**.

Szalay Károly végül a megválasztottak nevében köszönetet mondott és a közgyűlést bekezesztette.

A közgyűlésen jelen voltak: **Szalay Károly**, **Reicher Károly**, **Waldor Gyula**, **Janits Lipót**, **Marek Samu**, **Karácsonyi Gyula**, **Embey Ivan**, **Szathmáry Mihály**, **Bódy Bódog**, **Kristyóry Sándor**, **Braun N. Antal**, **Pándy István dr.**, **Mikolay Lajos**, **Fried Lipót**, **Mihálik József**, **Avarffy Ferenc**, **Szabó Zoltán**, **Hehs Béla**, **Wadowszky Gusztáv**, **Keresztos Ferenc**, **Institoris Kálmán**, **Kristyóry János**, **Grabner Károly**, **Dusbaba Vilmos**, **Funkelstein József**, **Köpf János dr.**, **Szalay Lajos**, **Gruber Hugó**, **Konicsék Sándor**, **Tagányi Sándor dr.**, **Tagányi Gusztáv**, **Szalay Károly dr.**, **Braun Mór**, **Assael József**, **Tolnai János dr.**, **Priegl István dr.**, **Steierwald Alajos**, **Kaufmann Sándor**, **Karácsonyi Sándor**, **Varjassy Lajos**, **Weisz Márk**, **Róthy Viktor**, **Werner Károly**, **Freud Fülöp**, **Kuttn Gyula**, **Grimm A. József**, **Bisztriczky József**, **Kohn S. N.**, **Domán Sándor**, **Kell Lajos**, **Hoffmann László**, **Hirschl Zsigmond**, **Lamzer János**, **Deutsch Károly**, **Wallerstein S. Soma**, **Fay Soma dr.**, **Reiber Emil**, **Grósz Endre dr.**, **Gellényi Géza**, **Szathmáry Gyula**, **Ferenzi Tibor dr.**, **Róna Jakab**, **Robitsek Samu**, **Szekely Árpád**, **Strasser Győző**, **Schusztér Norbert**, **Schramm Róbert**, **Magyar Ferenc**.

Az Aradi Központi Takarékpénztár

vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta 3-ik rendes közgyűlését, amelyen a részvényesek nagy számban jelentek meg.

Szabó Zoltán igazgatósági alelnök nyitotta meg a közgyűlést és a jegyzőkönyv vezetésére **Velesov Géza** ügyészt, hitelesítésére pedig **Mo-**

Uj angol és francia női szabóság

Arad, Szabadság-tér 17.

Wittenberger H. és Jaczkó József cég alatt a drezdai tanfolyam bevégezése után, úgy a külföldön, mint Budapesten szerzett több évi tapasztalataim alapján a fenti cég alatt

női divattermet

nyitottunk, hol úgy az angol, mint a legdiszesebb francia toalettet a legmagasabb izlésnek megfelelően készítem. A minnek meggyőződéséről a tisztelt hölgyközönség szíves pártfogását kérjük.

Kiváló tisztelettel

Jaczkó József.

mák Döme dr. és Verzár István részvényeseket kérte fel.

Mezey Andor vezérigazgató olvasta fel ezután az igazgatósági jelentést, amelyből a következőket közöljük: Mult évi üzleti tevékenységünkre nézve örömmel jelentjük, hogy betétálladéunk 1.067.435 87 koronával emelkedett, mely körülményben a közönség fokozódó bizalmát látjuk; épen úgy váltótárcánk 1. 97.560 81 koronával és folyószámlai előlegezési üzletünk álladéka is jóval megkészszerződött: értékpapír és jelzálog-üzletünket — a mobilitás léven célunk — csak a rendes keretek között kultiváltuk. Összforgalmunk 1909. évben 62.087.991 67 korona. Fentiek után van szerencsénk a felügyelő-bizottság által is elfogadott javaslatunkat a következőkben a t. közgyűlésnek előterjesztani. Az 1909. évi üzletév nyereségéből, amely 84.415 K. 82 fillér, 200 korona névértékű 5000 db. részvényeink 2 sz. szelvényeinek 1910. február 21-től intézetünk pénztáránál leendő beváltására á 11 kor.fordítassák s 11.000 korona pedig az 1910. évi nyereség- és veszteség-számlára elővezetessék.

Ezután Bódy Bódog mondott a részvényesek nevében köszönetet. Indítványára a közgyűlés a felmentvényt megadta s az igazgatóságnak, Mezey vezérigazgatónak, a felügyelő-bizottságnak s a tisztviselőknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Bódy Bódog indítványára újra megválasztották az igazgatóságot, melynek tagjai a következők: Czárán Márton, Szabó Zoltán, Borsos Béla dr., Csánk Lajos, Domány János, Povázsny Soma, Werbos Nándor, Winkler József, Hehs Vilmos. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztottak Nachtnébel Gyula, Haberger György, Szántó Gyula, Tabakovits Emil. Végül a felügyelő-bizottság javadalmazására 1800 koronát állapítottak meg s ezzel a közgyűlés véget ért.

Jelen voltak: Velcsó Géza dr., Winkler József, Csánk Lajos, Werbos Nándor, Braun N. Antal, Kohányi Róbert, Szida László, Horváth Imre, Povázsny Soma, Fekete Jakab, Baumann János, Szántó Gyula, Kaufmann Lajos, Szabó Zoltán, Tefner Ignác, Momák Döme dr., Keppich Jakab dr., Bódy Bódog, Robitzek Ágost, Köpf János dr., Singer János dr., Reiter Emil, Nachtnébel Gyula, Verzár István, Tagányi Sándor dr., Berzenyi Béla, Kulcsár István, Sinper Izrael, Kutányi Ferenc, Fritz János, Kaufmann Sándor, Werner Sándor, Hirschmann Albert, Donáth Simon, Bernstein Manó, Riesz Mátyás, Szathmáry Gyula, Borsos Béla dr., Székely Salamon, Leichter Lipót, Rothstein Mór, Kocz Lajos, Fényes Samu dr., Strasser Győző dr., Gellényi Ernő, Böhm Géza, Flamm Miksa, Kádár József, Györfly Ernő, Reinhart Fülöp, Greiner Károly, Kiss István, ifj. Farkas Sándor, Gerdanovits Aladár, Kövér János, Szűcs F. Vilmos, Baumann Lajos, Kun József, Tóth Zsig, Grób Jenő, Kirnbauer Lajos.

Budapesti áru- és értéktűzss.

Távírti tudósítás.

Budapest, február 21

Kínálat kielégítő, vételkedv mérsékelt, 10.000 mm. tartott.

Az árak 50 kilónként számítva:

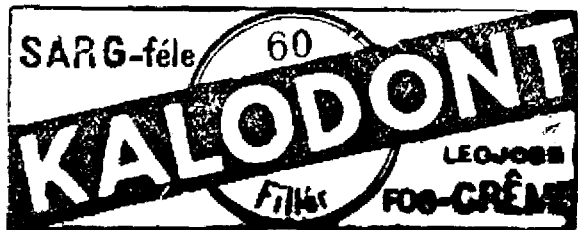
Dél sárlat	2 órai várlat
Tengeri 1910. májusra 6 54—6 55	6 55—6 56
Buza 1910. áprilisra 13 87—13 88	13 91—13 92
Zab 1910. áprilisra 7 44—7 45	7 48—7 49
Rozs 1910. áprilisra 9 40—9 41	9 42—9 43
Buza 1910. októberre 11 45—11 46	11 46—11 47
Buza 1910. májusra 13 68—13 69	13 72—13 73
Rozs 1910. októberre 8 45—8 46	8 46—8 47

Zárul 5 órakor.

Magyar hitelrészvény	—	—	814.75
Államvasút	—	—	758.—
Városi villamos vasúti részvény	—	—	329.—
Közuti vasút	—	—	692.—

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

6913.

Aradi Ipar- és Népbank

Intézeti vagyon 3 300,000 korona.

Tőzsdei megbízásokat

1122 a legkulánsabban intéz el.

Betéteket

a lehető legelőnyösebben kamatoztat.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1910. évi február hó 22-én:

A) bérlet.

A) bérlet.

Itt először:

Brassbound kapitány megtérése.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Bernard Shaw. Fordította: Dr. Hevesi Sándor.

SZEMÉLYEK:

Sir Howard	Várnay Jenő.	Redbrook	Boda Ferenc.
Lady Cecily	Kápo'ny J.	Johuson	Polgár S.
Brassbound	Keszler Ede.	Rankin	Ditrői Mór.
Drunkwater	Leövey Leó.	A kádi	Kulcsár L.

Kedzete este 7 óra föl órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Péter Simonffy-utca 1. szám, Szabadkai-utca mellett.)

Márcs 1910 február 22-én kedd

1. Tengeri foglalkozások. Természet után. — 2. Az álló óra. Komikus jelenet. — 3. Utaz s a napba. Fantasztikus. — 4. Komikus házasság. Bohózat. — 5. Aki gyakran méri magát. Bohózat. — 6. Simon. Melodráma. — 7. A párisi állatker. Szenzációs látványosság.

Előadások délután 1/2 órától kezdve.

Helyek: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTER.

Limbek János és fia

első magy. kir. szab. érokaporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület Városi és megyei telefon: 93.

Mateovits Béla kisperegi jegyző és neje szül. Gavriovits Rózi a maguk, úgy az alulírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, a forrón szeretett és felejtethetetlen jó édesanya, anyós, nagyanya és rokon

özv. Mateovits Adolfné

szül. Zubor Mária,

magy. kir. adótárnok özvegyének,

f. é. február hó 2-én, hajnali 2 órakor, életének 70 ik évében rövid szenvedés után történt jobblétre szenderült.

A boldogult földi maradványai február hó 22-én d. u. 4 órakor fognak a felső temető halottas csarnokában a római kat. egyház szertartásai szerint beszéltetni és az ugyanottani sírhelyen örök nyugalomra tétetni.

Aldott legyen emléke!

Arad, 1910. február 21.

1127

Rácz Kelemen veje. Özv. Mateovits Alajosné szül. Újvárosi Mária meny. Zubor Gyula, Zubor Adam, Zubor Árpád, Zubor József, özv. Petzrik Antalné szül. Zubor Beatrix, özv. Peske Károlyné szül. Zubor Terézia, özv. Varga Pálné szül. Zubor Katalin testvérei. Mateovits Margit, Mateovits Rózika, Mateovits Magda, Mateovits Jenő, Rácz Emil, Rácz Jenő, Mateovits István, Mateovits Lujza, Mateovits Viola, Mateovits Annus, Mateovits Janka unokái.

Hogyan leszünk egészségesek.

„Kinek vére könnyen folyik az ereken, az testileg és lelkileg is egészséges, az boldognak érzi magát, mert az egészség vidámságot, élet- és munkakedvet idéz elő” mondja egy orvosi szakiró, Dr. W. Teschen. Tehát az, kinek vére lassan vagy nehezen kering: az testben és lélekben beteg. A ki például emésztési zavarokkal, étvágytalansággal, félelemérzettel, könnyed felizgatottsággal, soványsággal, vérszegénységgel, akaratérhianysággal, tartós főfájással, hátfájással, álmatlansággal, éjszakai izzadsággal, hideg lábakkal, Hämorrhoiden (arany ér), nyitott lábakkal, foltos, vagy pikkelyszerű kiütésekkel, rheumatizmussal, köszvényvel, cukorbetegséggel, fejbe szoruló vértódlásban vagy fül, orr és nyak katarrhusban szenved, annak vére tisztátalan; az egy alapos vérfelújítás és vértisztítási kurát igényel. A mi a vérteteszék által az anyagcserét előidézendő a verbe kellő savakat juttatni, mely a vérszerek képződését elősegíti és a verbe bejutó mérgeket biztonsággal felgyülemelni meggátolja.

Dr. Schröder orvos fele „Vértápsó” a „Renscin” orvosoktól és felesküdtöt vegyészektől mint ezen célra a legkitünőbb szer elismertett. Nem idéz elő semmiféle kellemetlen mellékhatást és főleg nem hasmenést és minthogy pirula alakjában hozatik forgalomba, bevétele könnyű és kényelmes, úgy, hogy a legelgyengültebb test is elbíra. Jó hatásáról jótállási nyilatkozatunkkal kezesséjük.

A hálairatok ezrivel birjuk bebizonyítani, hogy a fogyasztók közül ezernél több ember **visszanyerte egészségét** a „Renscin” használatával.

Igy például Dutschmann Emil ur a következő lekes levelet írja:

Seidau, 1908. április 18.

Igen tisztelt Uram!

Nagy örömmel jelenthetem Önnek, hogy a „Renscin” használatától megerősödtem és étvágyam is van. Negyven éves vagyok és az első négy héten (februárban) nyolc fontot bízam. Fájt a gyomrom, nem tudtam enni, a hasam meg a hátam fájt, úgy hogy gyakran alig tudtam már elviselni, és a munkámat se tudtam sokszor napokig elvégezni. Szinte azt mondanám, hogy visszaadott az életnek.

Kiváló tisztelettel

Dutschmann Ernő

hengergyári munkás.

Fenti köszönőlevelet hitelesíti

Seidau, 1908. apr. 18-án

1018

Seidau község

Frenzel

pecsétje.

községi előjáró.

Rosenberger ur már nem hite, hogy feleségének állapotajavul, Renscin azonban igazán segített rajta. Bach nód, 1909. dec. 11.

Dr. med. Schröder H. urnak!

Az Ön Renscinja a feleségemnek nagyon jót tett. Már két esztendeje, hogy vérvesztése volt, általános gyöngeségben és étvágytalanságban szenvedett, úgy hogy majdnem mindig ágybanfekvő volt. Különböző szereket használtunk, minden orvosi segítség hiábavalónak látszott, ekkor egy ismerősöm besélt nekem az Ön Renscinjához (vértápsó) csodálatos eredményeiről. E barátom után két skatulyával rendeltem, de nem nagyon hittem benne, mert eddig minden hiábavaló volt. De hála Istennek, amint feleségem csak egy fél skatulyát szedett, már javulás mutatkozott és most, hat skatulyával való használat után feleségem teljesen helyreállott, étvágya van, jól alszik, ami már régen nem esett meg vele, és el tudja végezni teendőit a ház körül.

Ha kés bb újra szűkségem lenne reá, megírom.

Ugy feleségem, mint a magam nevében fogadja hálás köszönetemet.

Kiváló tisztelettel

Rosenberger Lőrinc, gazdasz Bachendben és Lengmoos (Felsőbajorország) polgármestere.

Ez írás hiteitől szolgáljon a község pecsétje Lengmoos község Ro enberger polgármester.

pecsétje.

Az ilyen elismerőleveleket, és most határozottan hangsúlyozzuk, hogy ezeket sem nem rendeljük, sem meg nem fizetjük, nap-nap után nagy számmal hoz a posta. Az ilyen fényesen beajánlott preparátum nem tenne-e jót Önnek is?

Hogy pedig mindenki meggyőződhesen a felsoroltak valóságáról, mindenkinek, ki tőlünk kér

egy próbadozot teljesen ingyen

és bérmentve megküldünk egy igen érdekes és hasznos könyv kíséretében teljesen ingyen. „Hogyan őrizzük meg egészségünket és fiatalaságunkat” o vosi intelmek mindenki részére. Százezrek szabadulhatnak meg nehéz bajaiktól, ha ezen tanácsra hallgatnak.

Írja meg röviden egy levelezőlapra címét és mi rögtön meg küldjük önnek a könyvet és próbadozot azonnal ingyen és bérmentve. Pontos címünk:

Dr. med. H. Schröder, G.m.b.H., Abt. A. 67. Berlin 35.

Fekete Sas

Nagy szálloda.

Trágya és széná eladás.

6—8 waggon tiszta érett marha trágya, 4—5 waggon I. széná eladó. Étekezetni

Balogh Péter

kereskedőnél 1087

Berzova, Aradmegye.

61—1910. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1908. évi Sp. 562. számú végzése következtében Dr. Seidner Frigyes ügyvéd által képviselt Rosnblüh H. és társa aradi cég javára, 498 K. 41 fill. s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 18-án foganatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 774 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szoba butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nymágyi kir. járásbíró 1909. évi V. 399/1. számú végzése folytán 498 kor. 41 fill. tőkekövetelés, ennek 190. évi január hó 1. napjától járó 5%

kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 140 kor. 30 fillérben birólag már megállapított költségek erejéig Nagyhalmacon, 80 házszám alatt leendő megtartására 1910. február hó 25-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagyhalma, 1910. évi február hó 9. napján.

1119 Riedl Akos, kir. bír. végrehajtó.

Nagymennyiségű pléh-pánt és maculatura jutányos áron eladó.

Arad, Boczkó-utca 5. sz., átjárat Zoltán-utca.

Teljesen ujonnan, fényesen berendezve. Szobák minden árban. Étterem elsőrendű konyhával, zenével. Figyelmes kiszolgálás, különös tekintettel tisztán kezelt zamatos borokra. Asztaltársaságok részére különösen alkalmas separék.

Lóvasút megállóhely.

Autobusz megállótól 3 percz.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész 591
Weltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megétehetnek vagy más tárgyakra átcsereztethetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Könyvkötészetünkben tanulóleányok felvételnek.
3 korona kezdőfizetéssel

Használt ólom
megvételre kerestetik

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák

és VALÓDI ezüstárak

nagy raktára.

ARAD,

Andrássy-tér 14.

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából

jelentékenyen megnagyobbítva
Boros Béni-tér 2. szám

saját házunkba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

áthelyeztük.

Állandóan nagy készletben mindenkor legjutányosabb árakon

elsőrendű Magyar és Porosz bányából kőszén és koks, kovács kőszén

Jól kiégetett, pormentes

Bükk-faszén.

Szállítmányainkat pontosan mérve, plombázott zsákokban, a miniszteri és főkapitányi rendelet szerint teljesítjük.

Becsés rendelmenyelt új irodánkban úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük a jegyzünk figyelmes és gondos szolgáltatunkról biztosítva, kitűnő tisztelettel 541

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépitő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

361

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüsttárgyakat ki-váltak és vesznek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 508

Zarándon

nagyobb mennyiségű gypszena eladó. Felvilágosítást nyújt az ot-tani jegyző. 1116

Jzletes ház! koszt

kapható Deák Ferenc-utca 15 sz. ajtó 1.

Nyaraló

mellett, építésre alkalmas 1425⁰-öles terület kapható Barackán. Er-tekezhethet Aradon, Erzsébet-körut 12. ajtó 2. 1115

Veszek magánházat

a belvárosban 4 szobás lakással, kerttel. Levélajánlatok „Kertay” névre a kiadóhivatalba kéretnek. 1126

Egy különbejárati

butorozott szoba azonnal kiadó esetleg teljes ellátással. Orczy-u 25. 1125

Ajánlkozok

magános urnőhöz, gyermekhez vagy kisebb házvezetésre gyakor-lott, szolid, keresztény urileány. „Házikisasszony” jelíggel leveleket kiadóhivatalba kér. 1035

English lady

desires to give English lessons morning's. Addr. Kerpel Izsó. 1048

Két külön bejárati

szoba azonnal kiadó, esetleg ellá-tással. Bővebbet a kiadóban. 1090

Tavaszi divat album

utcai, házi toilette, costum, blous és alj, valamint gyermek divat-album. Összesen 700 divatképet tartalmaz, a vaskos könyv ára K. 250. Kapható Ingusz L. és Fia könyvkereskedésében Arad. Andrássy-tér 16. és Weitzer János-utca. Megjelentek az összes francia nagy tavaszi divatlapok. 671

Főtéri bolt kiadó

Andrássy-tér 8. számú házban. Bővebb felvilágosítást ad az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Eladók

325 drb. választott malacból vá-lasztva 200 drbot á 30 korona da-rabja. — 90 drb. poland-chinx Yorkschire választott malacot á 30 korona. — 5 drb. 7 hónapos ugyanilyen faj angol tenyészkan-t á 70 korona darabja. — 6 darab berni bikát á 600 korona. Kralo-vánszky Kálmán, Seprős. Tele-fon 6. 1061

Sarak ház

2 üzleti helyiséggel Kasza-utca 3. eladó. 1084

Telefon 348.

Husserl Manó

bádigos

vizvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Saját termésű

kitűnő minőségű gyoroki boraimat palackokban, új bor literje 28 kr., 6-bor 1906. évi 40 kr 1908. évit 34 kr-ért árusítom. Polyák Lajos, Teleky-utca 14. 1072

Kerestetik

szerény igényű francia klasszony 8 gyermek mellé. A gyermekek 10, 6 és 5 évesek. Ajánlatokat „Francia kisasszony” jelíggel to-vábbit a kiadóhivatal.

Képheretek, írómappák, díszes és egy-zerű könyvbe-kötések és minden e szakba vágó munkákat készítenk kiválóan felszerelt könyv-kötészettűnkben, hol e mun-kálatokat kitűnően képzett szakmunkások végzik. Aradi Nyomda Részvénytársaság. Arad, József főherceg-ut 22

Megjelent

Czánt H.: Téli Turisztika, Alpiniz-mus és katonai szolgálat a hegy-vidéken — turisták, alpinisták, vadászok, erdészek és erdőőrök használatára. 80 illusztrációval, 2 térképpel. A mű minden világ-nyelven megjelent. Ara füzve 5 korona, kötve 6.50. Vidékre az összeg és 20 fill. portó beküldése ellenében küldöm. — Kerpel Izsó, könyv és papírkereskedése Aradon Andrássy-tér 20 sz. Telefon 885. 525

6002—1909. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m.-radnai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Lipována takarékpénztár végre-hajtatónak 500 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, illetve a m.-radnai kir. járásbírósg területén lévő bajai 121. számú tkvi A. I. 10—32. sor 167, 168, 169, 425, 426, 817, 818, 1600, 1601, 1602, 7603, 1606, 1607, 1608, 1648, 1743, 1809, 1810, 1815, 1908, 1909, 1955, 2144. hrsz. ingatlanokból, valamint az ezek után kiosztott A. I. 33. 34. sor erdő és legelő illetőségéből s illetve az összeg ingatlanokból Orszb Szineszie jutalékára és pe-dig a C. 3. t. a. özv. Orb Togyerné Szuszana javára C. 7. t. a. özv. Orb Juonné javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával 650 kor. a bajai 207. sz. tkv. A. I. 1—20. a. 2160., 2161. hrsz. ingatlanból Orb Szineszie juta-lékára 21 kor. mint ezennel megállapított kikialtási árban elrendeltetik s annak megtartására határidőül 1910. évi február hó 25-ik napjának d. e. 1/2 órája Paulis közsegházához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingat-lan birtok jutalék a kikialtási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. — Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az ár-verést a kiküldött felfüggeszti.

Árverezni szándékozik tartoz-nak az ingatlan becsárának 10⁰/₀-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8333. sz. a.

570—910.

Faeladási hirdetmény.

A Prezest községbeli volt urb. közös birtokosok tulajdonát képező legelő területén található, gyökfőn és melmagasságban lebélyegzes által kellően megjelölt 3546 tömörköbméterre be-csútt 5180 (ötezerötvenegy száznyolcvan) koronára értékelt csertölgy-bő és bükkből álló fakészlet az 1910. évi marcius hó 14-én délelőtt 11 órakor Prezest község-házánál a m. kir. földművelés-ügyi miniszter ur 118021—909. sz. engedélye alapján írásbeli zart ajánlatok benyújtásával egybekötött nyilvános szóbeli ár-verésen eladatni fog.

A kikialtási ár, amelyen alul a fatömeg el nem adható, az 5180 koronában hivatalosan megállapított becsár.

Bánatpénz 518 korona.

A kellő bánatpénzzel (készpénz, vagy ovadékképes, név r-tében számított magyar értékpapír) ellátott zart ajánlatok a a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be az árverező bi-zottság elnökénél; postán megküldhetők előzetesen a borosse-besi járás főszolgabírájához.

Uő, kellően fel nem szerelt, az árverési és szerződési fel-tételektől eltérő ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

A részletes árverési és szerződési feltételek megtekinthe-tők a borossebesi járás főszolgabíró irodájában, az aradi m. kir. állami erdőhivatalnál, végül a prezesti körjegyzőség-nél s az utóbbi által, — ki-ánatra — postán is megküldetnek.

Boross bes, 1910. február 16.

1120

Bolyos József,
főszolgabíró.

kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes ér-tékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénz-nek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított szabályszerű el-ismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg, mint telek-könyvi hatóság.

M.-Radnán, 1909. évi október hó 27-én.

Popovics,
kir. járásbíró.

1117

Czipész-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy régi jóhírnévnek ör-vendő 996

cipészüzletemet

szemben Kossuth-utca 8. sz. alá helyezem át, hol is a mai kor igényeinek teljesen ujon-nan rendezem be.

Főtörökvésem, hogy saját ké-szítvány legdivatosabb női, férfi és gyermek-cipőmmel legju-tányosabb árak mellett igen tisztelt vevőimet kielégítem.

Szíves pártfogást kér, kitűnő tisztelettel

Czernóczky Mihály,

uri és női cipész.

Nagy alkalmi vásár!

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis

Kilényi C. és Társa

kék golyóhoz címzett áruházában

József főherceg-ut 11. szám alatt

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét.

Gyermekjáték félárban.

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festőgyáranak festékével.